

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nagykőrös Város Önkormányzata

HEP 2024-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	71
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	73
3. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	74
4. Elfogadás módja és dátuma.....	84

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel (Ebkvtv.), és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott, 2021. július 1-től hatályos, a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal, Nagykőrös Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebktv. 31. § (2) bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.²

A település bemutatása

Nagykőrös Dél-Pest megye nagy történelmi múlttal rendelkező, több mint 650 éves városa. A települést I. Lajos király emelte mezővárosi rangra. Neve a kőrösfától származik, mely jellegzetes fája a helységnek.

Nagykőrös számos kulturális örökséggel rendelkezik, sajátos mezővárosi arculatát a műemlékek és városképileg fontos épületek adják. A településen megmaradt az évszázadok alatt kialakult szerkezetre jellemző hármas terület-felhasználási kategória: a református és katolikus templomot, a közintézményeket (közigazgatás, igazgatásslolgálat, oktatás, közművelődés), üzleteket tömörítő városközpont, az ezt körülvevő lakóterület és a tanyarendszer a külterületen.

Nagykőrös város őrzi, óvja természeti és épített értékeit, ezekből nyeri sajátos hangulatát, arculatát, előtérbe helyezve a település épített és természeti értékeire fokozottan figyelemmel lévő fejlesztéseket. A település a hagyományait őrző, mégis modern; környezeti sokszínűsége rekreációt és tiszta, élhető lakókörnyezetet biztosít.

A város két középfokú intézménye, az Arany János Református Gimnázium és Kollégium, valamint a Toldi Miklós Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium a környező települések fiataljai számára is biztosítja a továbbtanulási lehetőséget. A Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógia Karán alap-, mester- és szakirányú továbbképzések közül is választhatnak a felsőoktatási képzések iránt érdeklődők.

A Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ nagyrendezvényeit a város lakosságán kívül a környező településeken élők is látogatják.

A város gazdasága alföldi jellegéből adódóan az agráriumra koncentrált, ez jelentette lakói fő megélhetési forrását. Bár a regisztrált östermelők száma csökken (2012-ben 1299 fő, 2020-ra 771 fő), de a mezőgazdaság jelenleg is fontos helyen szerepel, amit igazol, hogy a működő vállalkozások száma e területen a legmagasabb: 419 db.

¹ Különösen ide tartozik a Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

² Bővebben lásd: MAKKOS Nándor: Önkormányzatok gyermekek esélyteremtésével kapcsolatos felelősségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 5. pp 36-40 (2022).

A vállalkozások aktivitásában növekedő tendencia érvényesül: a KSH adatai és az önkormányzati adatok alapján 2017-ben 1279 működő vállalkozás volt a településen, ami 2021-re 1698-ra növekedett. Az egyéni vállalkozók száma: 1750 fő.

Értékeink, küldetésünk

Nagykőrös Város Önkormányzata elsődleges küldetése a minél élhetőbb környezet kialakítása, az otthon érzésének megteremtése polgárai számára, elköteleződve a következő generációk iránt.

A társadalmi egyenlőtlenségek mérséklése alapvető jelentőségű. Fontos, hogy minden állampolgár, a gyermekek, a nők, az idősek, a fogyatékos személyek, a mélyszegénységben élők és a roma emberek számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedés vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Az esélyegyenlőség biztosítása tág értelemben két eltérő, de egymással szorosan összefüggő, egymásra épülő elvárást fogalmaz meg: egyrészt az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát, másrészt olyan esélyegyenlőségi politika kialakítását és végrehajtását, amely a hátrányos helyzetű csoportok életkörülményeinek javítását segíti elő.

Nagykőrös tevékenységét elismerő címek

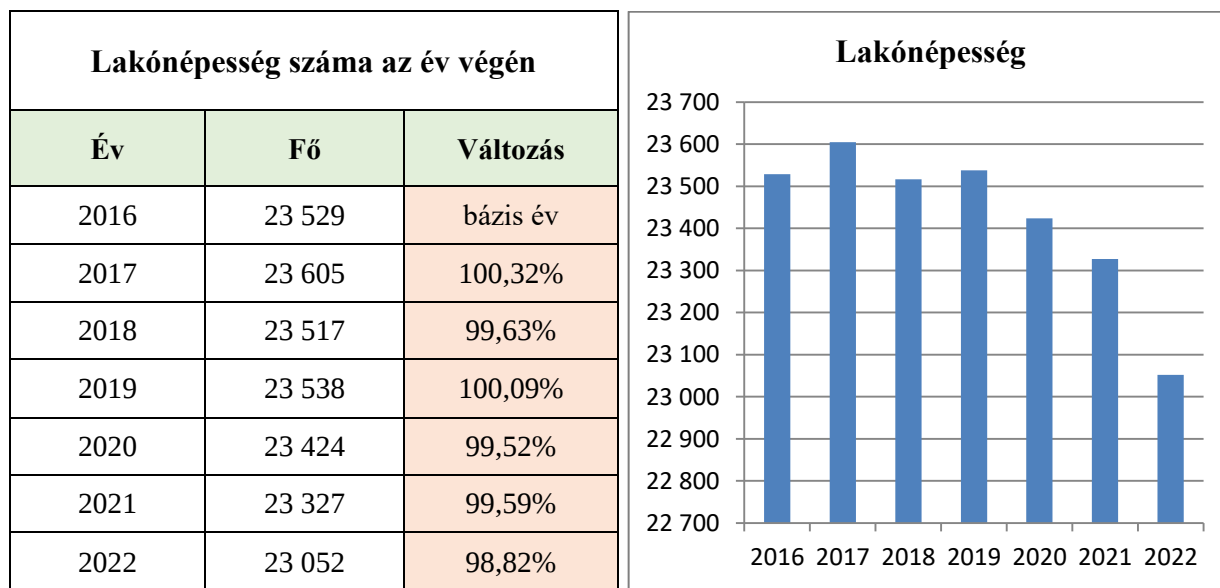
- Pest Megye biztonságos települése cím (2007)
- Idősbarát Önkormányzat Díj (2010)
- Év Kórháza Díj (2006 és 2010)
- Kerékpárosbarát Település (2010)
- Köztér-megújítási Nívódíj (2012)
- Arany Rózsa Díj (2012)
- Virágos Magyarországért Környezetszépítő Versenyen a Magyar Turizmus Zrt. Különdíja (2013)
- Virágos Magyarországért Környezetszépítő Versenyen Magyarország legszebb főutcája díj (2014)
- A Magyar Urbanisztikai Társaság Hild János Díja az urbanisztika terén elért kimagasló teljesítmény elismeréséért (2014)
- Az Önkormányzati Egészségkártya Program keretén belül Nagykőrös városa 4000 darab egészségkártya megrendelésével csatlakozott a Dr. Card Egészségkártya programhoz, ezért 2014-ben elnyerte a Gondoskodó Város címet
- Lampl Hugó Díj (2015)
- Holnap Városáért Díj 2015 (2016) – Nagykőrös Város Önkormányzata a díj védjegyhasználatára jogosult a Zöld városért kategóriában
- Virágos Magyarországért Környezetszépítő Verseny fődíja (2018)
- Energiahatékony Önkormányzat Díj (2019)
- Családbarát Önkormányzat díj (2009 és 2019)
- Tehetségbarát Önkormányzat (2019)
- Entente Florale Europe nemzetközi környezetszépítő versenyen ezüst minősítés és elnöki különdíj (2019)

- Kulturált Települési Környezet Díj (2010 és 2020)
- Családbarát Múzeum (2021)
- A Településfejlesztési Szövetség Településfejlesztési díja (2021)
- Virágos Magyarországért Környezetszépítő Versenyen Régiós Arany Rózsa Minőségi díj (2021)
- „2021. év Társadalmi Innovációja” díj
- A Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesület által kiírt pályázaton a Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ és Muzeális Gyűjtemény Látópont címet nyert el
- A Károli Gáspár Református Egyetem Támogatója Díj a református oktatás támogatásáért (2022)
- Virágos Magyarországért Környezetszépítő Versenyen elismerés a nagykőrösi piac klímatudatos, egyedi megjelenésű kialakításáért (2022)
- Városmarketing Gyémántdíj (2019, 2020, 2021, 2022, 2023)

Nemzetközi kapcsolatok

Nagykőrös hat ország hét városával áll testvér- és partnervárosi kapcsolatban. A testvértelepülésekkel fenntartott sokszínű kapcsolat elsősorban kulturális alapú. A fentiekén túl a Kínai Népköztársaság Suzhou város Wuzhong kerületével együttműködési megállapodást kötött az önkormányzat.

Demográfia

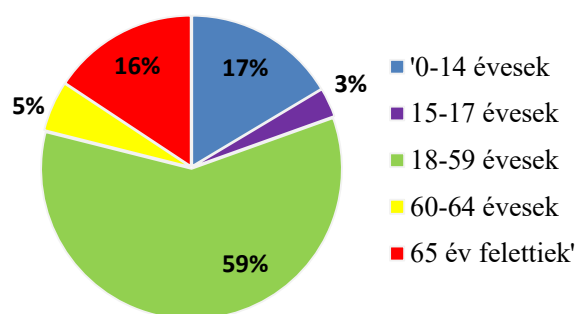
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A város lakossága a XVIII. századtól a múlt század végéig emelkedett, majd ezt követően 25000-30000 fő között ingadozott. A lakosság szám jelenleg csökkenő tendenciát mutat, követve az országos szinten tapasztalható népességfogyást. Ennek legfőbb oka, hogy a halálozások száma egyre nagyobb mértékben haladja meg a születéseket.

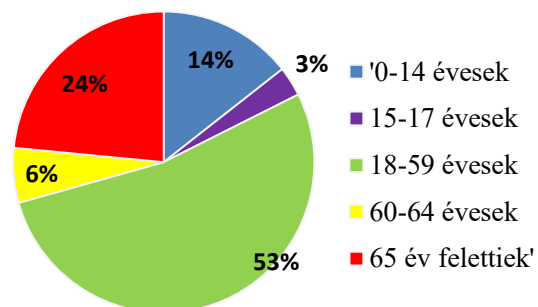
Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	11 343	12 285	23 628	48,01%	51,99%
0-2 évesek			824	3,49%	
0-14 éves	1 862	1 770	3 632	7,88%	7,49%
15-17 éves	353	391	744	1,49%	1,65%
18-59 éves	6 737	6 517	13 254	28,51%	27,58%
60-64 éves	611	723	1 334	2,59%	3,06%
65 év feletti	1 780	2 884	4 664	7,53%	12,21%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

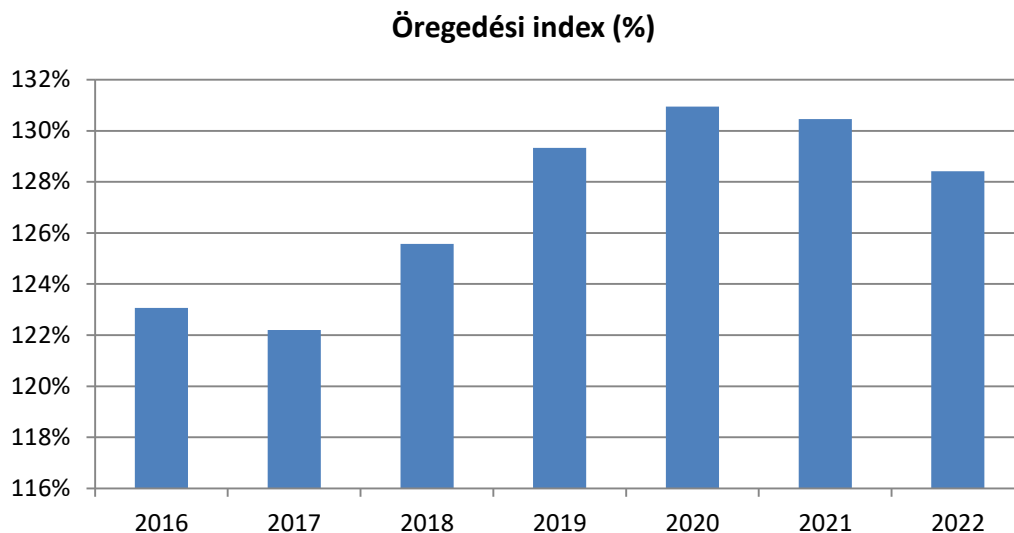
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A nők és férfiak aránya 0-65 éves korig megközelítően azonos, 65 éves kortól kezdődően azonban a férfiak száma jelentősen alacsonyabb.

Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	4 327	3 516	123,07%
2017	4 338	3 550	122,20%
2018	4 424	3 523	125,57%
2019	4 572	3 535	129,34%
2020	4 659	3 558	130,94%
2021	4 630	3 549	130,46%
2022	4 664	3 632	128,41%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index adatait tartalmazó táblázat alapján a 65 év feletti lakosok száma meghaladja a 0-14 éves korú állandó lakosok számát. Jelenleg minimális csökkenés érzékelhető az index értékében, azonban összességében elmondható, hogy a lakosság összetételét tekintve öregedő.

Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2016	0,00
2017	6,92
2018	-0,34
2019	0,85
2020	-2,77
2021	1,71
2022	-0,99

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásra vonatkozó adatok alapján megállapítható, hogy a településre költözők száma és az elvándorlók száma nem befolyásolja jelentős mértékben a lakosság számának változását.

A természetes szaporodás mutatói az országos tendenciát követik: a halálozások száma meghaladja az élve születések számát.

Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2016	-2,72
2017	-3,56
2018	-4,84
2019	-2,85
2020	-3,53
2021	-6,93
2022	-2,49

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagykőrös Város Önkormányzata a HEP elfogadásával, különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)³ által, érvényesíteni kívánja:

- a diszkriminációmentességet,⁴
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁵
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁶
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁷

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzási képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, és ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése. A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt célcsoportot említ – a cél különösen hat célcsoport, a mélyszegénységben élők, romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esélyeinek javítását célozza minden településen. Valójában számolni kell a tanyán élő, és több hátránnyal egyidejűleg érintett célcsoport tagjaival is. Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell szolgálnia, mint másokét. A HEP-ek létrehoznak egy egységes, a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert is az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg.⁸

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁷ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

⁸ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK –ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119.

A HEP-ek alkalmat és lehetőséget teremtenek helyi együttműködések generálására, és elősegíthetik az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja az MNTFS és más felzárkóztató programok érvényre juttatása statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.⁹

A HEP helyzetelemző részének céljai

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.¹⁰ Emellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT céljai

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.¹¹ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra, és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.¹²

⁹ MAKKOS Nándor: Nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. pp 36-40 (2022).

¹⁰ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

¹¹ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

¹² Alaptörvény XXV. cikk.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományaira való tekintettel, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény, különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel megállapítható, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹³

A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályokra is, különösen:

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.)
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nktv.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.)
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.)
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet előírásaira

Rendeletalkotás

Nagykőrös Város Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely a prevenciót és a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítését szolgálja.

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális szolgáltatásokról, és azok igénybevételi szabályairól szóló 11/2011. (III.4.) önkormányzati rendelete célja, hogy szabályozza az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit, valamint megállapítsa az egyes ellátásokra való jogosultság feltételeit, az eljárás és az ellenőrzés rendjét.

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a köztisztaságról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjkedvezmény megállapításáról szóló 16/2023. (IX. 29.) önkormányzati rendelete tartalmazza a 70 év feletti lakosok közszolgáltatási díj fizetése alóli mentességének szabályait.

¹³ Vö. Jat.24. § (1) bek.

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 30/2015. (II.13.) önkormányzati rendelete a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az önkormányzat által biztosított egyes szociális ellátások formáit, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének az első lakáshoz jutó fiatalok helyi önkormányzati támogatásáról szóló 28/2011. (IV.29.) önkormányzati rendelete tartalmazza a 35. életévét be nem töltött fiatal házaspár részére Nagykovács város területén első lakás, lakóépület vásárlásához, első lakóépület építésének befejezéséhez, meglévő lakástulajdon bővítéséhez, komfort fokozat növeléséhez, lakáshitel igénylés önrő biztosításához egyszeri visszatérítendő kamatmentes kölcsön biztosításának szabályait.

Nagykovács Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat sport feladatairól szóló 20/2023. (IX.29.) önkormányzati rendeletében kinyilvánítja, hogy a sportoláshoz való jog gyakorlását közérdeknek, a sporttevékenység támogatását közcélnak tartja, a szabadidő tartalmas eltöltését célzó, verseny– és élsport, szabadidősport körébe tartozó sporttevékenységeket olyan értékhozó tevékenységeknek tekinti, amelyek a lakosság életminőségét javítják. Az Önkormányzat a rendelet keretein belül, lehetőségeinek megfelelően támogatja a városi sporttevékenységet, sporttal foglalkozó helyi szervezeteket, valamint a sporttevékenységet is végző költségvetési szerveit. Emellett az Önkormányzat minden évben „Nagykovács Város Év Sportolója” címet adományoz a kiemelkedő eredményeket elért sportemberek részére, és „Jó tanuló, jó sportoló” elismerő címmel jutalmazza a kimagasló tanulmányi és sport eredményeket elért tanulókat.

Nagykovács Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat közművelődési feladatairól szóló 19/2023. (IX.29.) önkormányzati rendelete alapján az Önkormányzat a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXI. törvény 2-3. §-ában meghatározott alapelvek, valamint 4. §-ában foglalt jogok folyamatos érvényesülését minden városi polgár részére elsősorban integrált feladatokat ellátó közművelődési intézmény működtetésével, valamint a helyi közművelődési tevékenység megvalósulásában résztvevők szakmai és anyagi támogatásával biztosítja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás-politika alapidokumentumaként Magyarország Kormány 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.). 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozat) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzák:

„Legyen jobb a Gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A „Legyen Jobb a Gyermeknek Nemzeti Stratégia” szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, továbbá javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia létrejöttének másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, amely a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiája (2016-)

A Kormány 1488/2016. (IX.2.) Korm. határozatával elfogadott Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiáját az InternetKon eredményei alapján készítette el. A digitális kultúra egyre növekvő mértékben, meghatározó módon befolyásolja mindennapi életünket, társadalmunkat és gazdaságunkat. A tudatos internethasználat mint a digitális kultúrához való hozzáférés csatornája az egyik legfontosabb, rendkívül összetett képesség. Amennyiben a megfelelő képességekkel rendelkező fiatalok biztonságos környezetben tudják használni a digitális világ nyújtotta lehetőségeket, úgy nemcsak a saját egyéni versenyképességük javul, hanem közösségüké, így összességében az országé is.

Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája (2016-)

A stratégiát az a felismerés hívta életre, hogy a digitális átalakulás nem választás kérdése: olyan elkerülhetetlen jelenség, amelyre mindenkinek fel kell készülnie, hiszen 20. századi tudással senki sem lehet versenyképes a 21. században. A digitális eszközöket és szemléletmódot be kell vinni a tantermekbe, mivel napról napra mélyebben integrálódnak a hétköznapi életünkbe is. A felnövekvő generáció versenyképessége, munkaerőpiaci esélyei szempontjából is elkerülhetetlen az oktatási rendszer digitalizálása.

Nemzeti Tehetség Program (2008-2028)

A Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről szóló 126/2008. (XII. 4.) OGY határozatban foglaltaknak megfelelően kulcsfontosságú, hogy az adott tudás- és képességtartalomban kiemelkedő teljesítményre képes fiatalok, a tehetségek felszínre kerülnek-e, tehetségük kibontakozhat-e, hasznosulhat-e, a tehetségek pályájukon kellő és folyamatos segítséget kapnak-e és mindezek következtében képes lesz-e az ország megtartani a legkiválóbb tehetségeit.

A tehetségek megtalálása és folyamatos fejlesztése a tehetséges fiatal számára mással nem pótolható kitörési, érvényesülési esélyt jelent, amely nem csak a tehetségek és családjuk magánügye, hanem nemzeti ügy, hiszen a tehetség hasznosulása a közvetlen haszon mellett a legversenyképesebb termelés kifejlesztésével és idevonzásával is a teljes nemzetnek többletlehetőségeket teremt. Így a tehetségek segítésének nemzeti programja gazdasági, esélyjavító és társadalomépítési program is.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022-2026)

Az Országgyűlés 62/2022. (XII. 9.) OGY határozatával fogadta el a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programot.

A program stratégiai és horizontális céljai:

- Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése
- Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata
- Az erőforrás-takarékosság és hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése
- A környezetbiztonság javítása
- A társadalom környezettudatosságának növelése
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése

A köznevelési intézményekben a környezeti nevelés, és a fenntartható életmódra nevelés részét képezi a nevelési-oktatási feladatoknak. Kereteit elsősorban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a Nemzeti Alaptanterv jelentik, valamint az erre épülő kerettantervek ajánlásai. A környezeti nevelés egészintézményes kiválósági hálózata a Magyarországi Zöld Óvodák Hálózata, valamint a Magyarországi Ökoiskola Hálózat. Jelenleg hazánkban minden negyedik gyermek Zöld Óvodába és minden harmadik tanuló ökoiskolába járhat. A felsőoktatásban tovább gyarapodtak a környezet- és természetvédelmi tárgyú graduális, posztgraduális és PhD programok.

Új Roma Stratégia (2019–2030) *(A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)*
A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozatával megállapította, hogy az Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat.

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁴

Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasol elérni:

- A női-férfi munkamegosztás elősegítése
- A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
- A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
- A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével, figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
- Szemléletmód formálás az oktatásban
- Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglaltak szerinti a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében
- Család-és gyermekbarát környezet kialakítása
- A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony
- A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034)

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozattal elfogadott Idősügyi Nemzeti Stratégia az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseihöz szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondoskodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

- Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbélettűség társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen
- Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség
- Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére
- Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése
- Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. döntésével fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, valamint számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

¹⁴ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

Az Országgyűlés továbbá felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy tegyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket pedig arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Nagykőrös Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja készítése során az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Nagykőrös Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája (2021-2027)
- Nagykőrös Város Településfejlesztési Koncepciója
- Nagykőrös Város Önkormányzatának Gazdasági Programja
- Nagykőrös Város Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
- Nagykőrös Város Önkormányzat Ifjúságsegítő Koncepciója
- Nagykőrös Város Önkormányzat Idősügyi Stratégiája
- Nagykőrös Város Önkormányzat Sportkoncepciója

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Országgyűlés 2014. január 3-án elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló határozatot, új irányt szabva az ország, a térségek és a települések fejlesztésének. A döntés alapján a Nemzeti Fejlesztés 2030 Koncepcióban elfogadott alapelveket és stratégiai célkitűzéseket a stratégia- és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepció a további tervezés során is figyelembe veendő horizontális szempontként határozta meg:

- a befogadást – a társadalmi felzárkózás támogatását
- az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését
- a fenntartható fejlődést, fenntartható növekedést
- az értékmegőrzést és az intelligens növekedést

Pest megye vonatkozásában a koncepció az alábbi releváns fejlesztési irányokat jelöli ki:

- társadalmi megújulás
- közösségek és a bizalom erősítése, az együttműködések ösztönzése és intézményesítése
- a családi értékek előtérbe helyezése
- a lakosság egészségi állapotának javítása
- az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása
- területi és társadalmi kohézió, az esélyegyenlőség javítása

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok a TEIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer) adatbázisából, valamint a helyi nyilvántartásokból, különböző helyi ágazati beszámolókból kerültek összegyűjtésre.

Azoknál az adatoknál, amelyekről nyilvántartás nincs és nem is lehet, a 2022. évi népszámlálás adatai képezték a kiindulási alapot.

A minél átfogóbb helyzetelemzés érdekében további adatok kerültek bekérésre az esélyegyenlőség szempontjából hátrányt szenvedő célcsoportok vonatkozásában érintett intézményektől, szervezetektől. A beérkezett információk szintén beépítésre kerültek a helyzetelemző munkarészbe.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Szegénynek vagy kirekesztettnek tekintjük mindazokat, akik jövedelmi szegénységben élnek, vagy rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban vagy anyagi deprivációban a medián jövedelmek 60 %-ánál, mélyszegényeknek pedig azokat, akik a medián jövedelmek 40 %-ánál kevesebből élnek.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A szegénység kialakulása a képzés hiányosságaira, a jóléti ellátások által kezelni nem tudó egyéni és családi válsághelyzetekre, valamint a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethető vissza. Emellett a koronavírus járvány okozta gazdasági visszaesések, válságok miatti munkanélküliséget és nehézségeket is említhetjük előidéző körülményként. A mélyszegénység hatása jelentkezik az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, valamint az érintettek egészségi állapotában is.

A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége abban az esetben fedi egymást, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény célcsoportba tartozik. A romák és mélyszegények egy célcsoportban való említése a HEP-ben a munkahelyteremtéssel, foglalkoztatással, oktatással és képzéssel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal, szegregátummal, helyi közélettel kapcsolatban lehet indokolt.

A 2022. évi népszámlálás adatai alapján 240 fő vallotta magát a településen roma nemzetiséghez tartozónak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában
2016	48,80	33,31
2017	48,61	29,51
2018	49,35	26,39
2019	49,26	25,10
2020	49,11	24,59
2021	50,40	23,70

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A munkaerő-piacra jutás fő akadályai között említhetjük az alacsony iskolázottságot, a munkáltatók részéről kevésbé preferált életkori csoportokhoz tartozást, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémákat, valamint a társadalmi előítélet jelenlétét is.

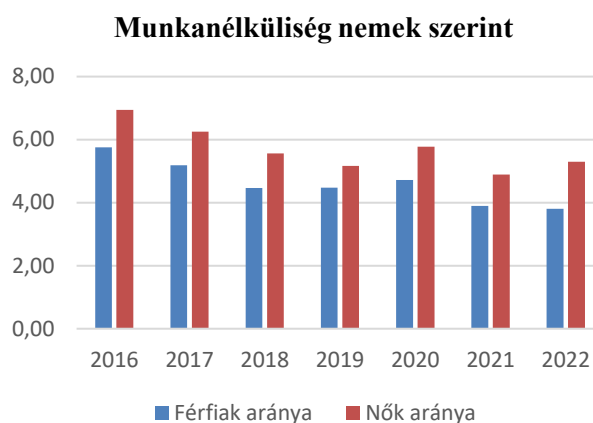
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat az Flt-ben és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2016	5,75	6,94	6,35%
2017	5,19	6,25	5,72%
2018	4,46	5,56	5,01%
2019	4,48	5,17	4,83%
2020	4,72	5,78	5,25%
2021	3,90	4,89	4,40%
2022	3,80	5,30	4,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

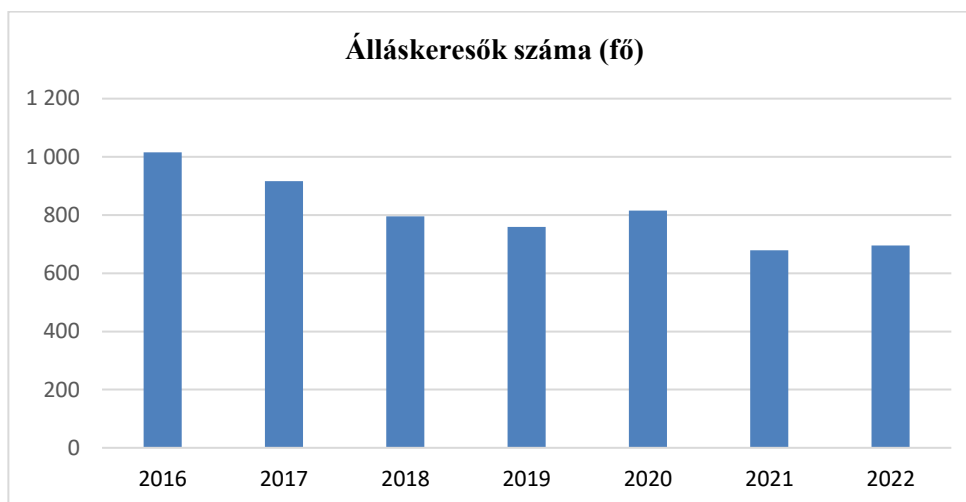

Az állandó népességben nyilvántartott álláskeresők aránya a 2020-ban (valószínűsíthetően a koronavírus-járvány következményeként) történt ugrást követően a korábbi állapotot megközelítő értékre csökkent vissza. A 2022-es adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a helyi munkanélküliségi ráta (4,55%) magasabb, mint az országos viszonylat (3,9%). A településen a nők esetében a munkanélküliségi ráta (5,3%) magasabb, mint a férfiaknál, valamint meghaladja az országos szintet is (3,8%).

Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint								
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	1 016	917	796	759	815	679	695
20 éves, vagy az alatti	Fő	29,00	46,00	41,00	40,00	37,00	30,00	24,00
	%	2,85%	5,02%	5,15%	5,27%	4,54%	4,42%	3,45%
21-25 év	Fő	77,00	75,00	48,00	56,00	64,00	46,00	59,00
	%	7,58%	8,18%	6,03%	7,38%	7,85%	6,77%	8,49%
26-30 év	Fő	87,00	66,00	64,00	67,00	64,00	54,00	50,00
	%	8,56%	7,20%	8,04%	8,83%	7,85%	7,95%	7,19%
31-35 év	Fő	94,00	80,00	62,00	63,00	82,00	51,00	53,00
	%	9,25%	8,72%	7,79%	8,30%	10,06%	7,51%	7,63%
36-40 év	Fő	117,00	110,00	76,00	71,00	88,00	71,00	72,00
	%	11,52%	12,00%	9,55%	9,35%	10,80%	10,46%	10,36%
41-45 év	Fő	127,00	114,00	112,00	104,00	101,00	70,00	74,00
	%	12,50%	12,43%	14,07%	13,70%	12,39%	10,31%	10,65%

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	1 016	917	796	759	815	679	695
46-50 év	Fő	115,00	108,00	98,00	87,00	108,00	92,00	98,00
	%	11,32%	11,78%	12,31%	11,46%	13,25%	13,55%	14,10%
51-55 év	Fő	146,00	109,00	96,00	94,00	92,00	82,00	86,00
	%	14,37%	11,89%	12,06%	12,38%	11,29%	12,08%	12,37%
56-60 év	Fő	122,00	106,00	91,00	99,00	87,00	86,00	80,00
	%	12,01%	11,56%	11,43%	13,04%	10,67%	12,67%	11,51%
61 éves, vagy afeletti	Fő	102,00	103,00	108,00	78,00	92,00	97,00	99,00
	%	10,04%	11,23%	13,57%	10,28%	11,29%	14,29%	14,24%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek vonatkozásában eltérés tapasztalható az egyes korcsoportok között. Hosszú távon vizsgálva az adatokat megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma összességében csökken, azonban az egyes csoportokat tekintve a 46-50 év közöttiek és a 60 év felettiek aránya nőtt, és a 20-25 év közötti korosztály is nagyobb mértékben képviselteti magát. Általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás szempontjából azok a korosztályok tekinthetők hátrányos helyzetűeknek, amelyek közvetlenül a nyugdíjazás előtt állnak. Amennyiben ők valamilyen ok miatt elveszítik az állásukat, nehezen vagy egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Emellett a pályakezdekők számára is nehézséget okoz elhelyezkedni, tekintettel a munkatapasztalat hiányára, amely sok esetben elvárt a munkáltatók részéről.

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	61,52	57,44
2017	65,32	55,59
2018	65,58	56,51
2019	60,21	57,55
2020	68,22	55,40
2021	68,19	54,86
2022	58,10	58,90

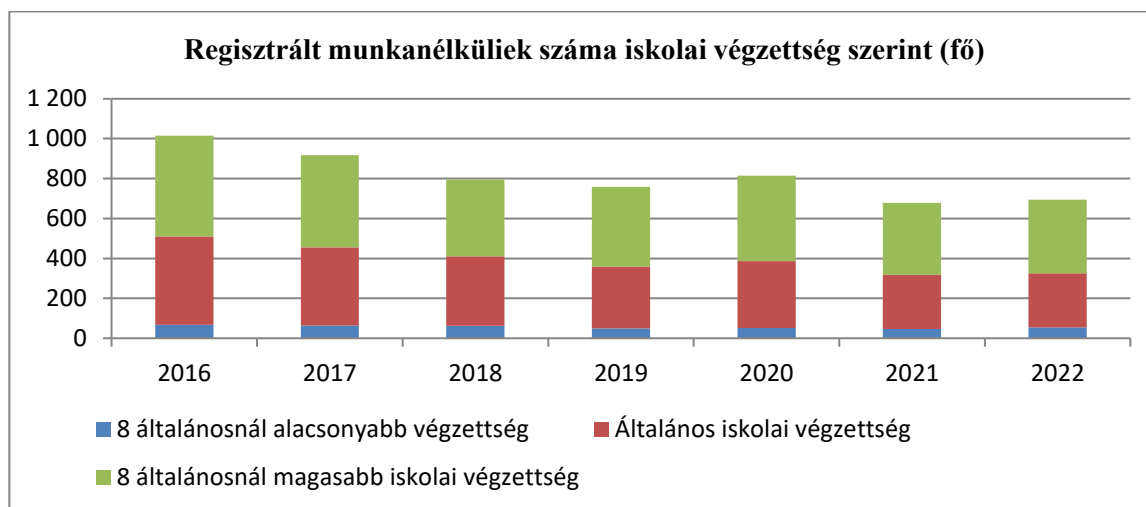
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat, azonban a nők aránya összességében nőtt.

b) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	1 016	67	6,59%	443	43,60%	506	49,80%
2017	917	64	6,98%	391	42,64%	462	50,38%
2018	796	62	7,79%	349	43,84%	385	48,37%
2019	759	50	6,59%	309	40,71%	400	52,70%
2020	815	52	6,38%	335	41,10%	428	52,52%
2021	679	47	6,92%	271	39,91%	361	53,17%
2022	695	54	7,77%	271	38,99%	370	53,24%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű munkanélküliek száma 2016-hoz képest közel 20 %-kal, az általános iskolát elvégzettekénél 38 %-kal, a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek vonatkozásában pedig 27 %-kal csökkent. Tendenciát vizsgálva az elmúlt években a csökkenés 2020-ban megtört, majd 2022-ben kisebb mértékű emelkedés volt tapasztalható.

c) Közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

A közfoglalkoztatás célja a munkavállalók részéről a munkateszt, az aktivitás növelése, az önkormányzatok részéről az értékkeremtés, településüzemeltetés és településfejlesztés, a társadalom részéről a tranzitfoglalkoztatás, valamint a szegénységnyhító funkcióban ragadható meg.

Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	174	179
2017	128	124
2018	99	74
2019	78	45
2020	154	28
2021	61	27
2022	57	21

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen lehetőség nyílik a közfoglalkoztatás keretében történő munkavégzésre is. A közfoglalkoztatás elsősorban azokat juttatja munkajövedelemhez, akik szociális ellátásban, azon belül foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülnek. Ezeknek a személyeknek hosszabb ideje nincs lehetőségük egyéb munkaviszony létesítésére munkalehetőség hiánya, esetleg alacsony iskolai végzettségük miatt, vagy azért, mert már kiestek a munkagyakorlatból. A közfoglalkoztatás társadalombiztosítási ellátást, nyugdíjra és álláskeresési ellátásra való jogosultságot biztosít, valamint segíti az elsődleges munkaerőpiacra történő be-, illetve visszajutást. A közfoglalkoztatottak Nagykőrös város közigazgatási területén elsősorban településüzemeltetési és adminisztrációs munkákat végeznek.

Az elmúlt években a közfoglalkoztatásban részt vevők száma folyamatosan és jelentősen csökkent, részben a gazdasági intézkedések okán, részben azért, mert a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők jelentős része az elsődleges munkaerőpiacon el tudott helyezkedni.

A 2020-as koronavírus járvány következményeként az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a duplájára nőtt az előző évi adathoz képest. Ez a szám a járványhelyzet lecsengését követően a korábbi évek adataihoz képest is csökkent.

d) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

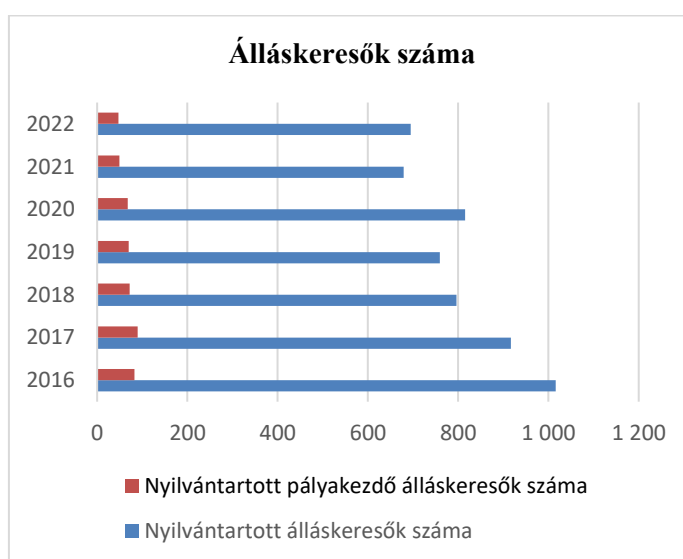
A mezőgazdaság a térség hagyományos gazdasági ágazata. A helyi vállalkozók az idénymunkákra alkalmi munkavállalókat is foglalkoztatnak. A településen a foglalkoztatás szempontjából kulcsszereplőnek számít több nagy cég is (KÖVA- KOM Nonprofit Zrt., Bonduelle Central Europe Kft., Eviosys Kft., Trakis Kft., Celsius Plussz Kft., SIIX Hungary Kft.), melyek együttesen 1538 főt (2021. augusztusi adatok alapján) foglalkoztatnak. Kulcsszereplőnek számítanak az ipari parkban működő vállalkozások is, melyek együttesen nagyságrendileg 200 főt foglalkoztatnak.

A város aktív korú lakosságának számos tagja dolgozik a környékbeli településeken, kiemelten Kecskeméten, amit segít a tömegközlekedés; a nagykőrösi lakosság autóbusz és vonat között is választhat. A Szeged-Budapest vasútvonalon Budapest megközelítőleg 1 óra utazásra található. A térségben található nagyobb munkáltatók céges autóbuszjáratokkal is segítik a munkába járást.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül több, uniós forrásból megvalósuló foglalkoztatási program (pl. VEKOP projektek) és hazai forrásból biztosított támogatási forma (lakhatás támogatása, vállalkozóvá válás támogatása, munkahelymegőrzés támogatása, mobilitási támogatás, súlyosan hátrányos helyzetű munkavállalók elhelyezkedését szolgáló bértámogatás) is biztosított. Érdemes kiemelni az Út a munkaerőpiacra VEKOP-8.1.1-15-2015-00001 kiemelt projektet, amely keretein belül több, a munkavállalás szempontjából hátrányos helyzetben lévő célcsoport elhelyezkedése támogatott (pl. 25-30 év közötti pályakezdők, 50 év feletti álláskereső, alacsony iskolai végzettségű álláskereső, tartósan nyilvántartott álláskereső stb.). A foglalkoztatási osztályokon a munkahelyek megőrzése érdekében elérhető és benyújtható a csoportos létszámléépülés elkerülését vagy enyhítését célzó bértámogatás iránti kérelem is.

e) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Pályakezdő álláskereső száma		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma
	Fő	Fő
2016	1 016	83
2017	917	90
2018	796	72
2019	759	70
2020	815	68
2021	679	49
2022	695	47

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdőként nyilvántartott álláskereső száma összességében csökkent. Arányuk a nyilvántartott álláskeresőknél szintén csökken. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül a fiatal álláskeresőknél lehetősége nyílik támogatáshoz jutni a munkaerőpiacra történő integráció érdekében (Ifjúsági garancia a Közép-magyarországi régióban VEKOP-8.2.1-15-2015-00001 kiemelt projekt).

f) Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya kihelyezett ügyfélszolgálatlal segíti az álláskeresőket, akiknek így nem szükséges a szomszédos Cegléd településre utazniuk az ügyintézéshez. Emellett a Foglalkoztatási Osztályon keresztül több olyan, fentebb is említett támogatás és foglalkoztatási program is elérhető, amelyek elősegítik az álláskereső egyes célcsoportjainak elhelyezkedését. A közeljövőben induló TOP_PLUSZ-3.1.1-21 "Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések" című kiemelt projektbe 50 év feletti álláskereső, 30 év feletti, gyermeket nevelő álláskereső nők, valamint inaktív személyek részére nyílik majd lehetőség csatlakozni.

A Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ folyamatosan biztosítja a segítséget az álláskeresők számára az önéletrajzírásban, munkalehetőségek felkutatásában.

A Toldi Miklós Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium esti munkarendben érettségire felkészítő, illetve szakmai végzettséget nyújtó képzéseket biztosít az érdeklődők részére.

g) Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az Önkormányzat, illetve intézményei nem vezetnek nyilvántartást mélyszegénységben élő és roma származású munkavállalók vonatkozásában.

h) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Önkormányzatnak nincs tudomása a foglalkoztatás vonatkozásában előforduló diszkriminációról.

i) Digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

A Szabó Károly Városi Könyvtár internethasználati mini tanfolyamokkal, egyéni képzésekkel és folyamatos internethasználat biztosításával járul hozzá a digitális ismeretek bővítéséhez, az azokhoz történő hozzáféréshez. A könyvtár munkatársai segítséget nyújtanak az önéletrajzok szerkesztésében, nyomtatásában, álláskereső oldalak használatában is. A lakosság elektronikus ügyintézésének segítése érdekében az intézmény szorosan együttműködik a nagykőrösi Kormányablakkal.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni ellátásokra való jogosultságot és feltételrendszert az Szt. szabályozza.

A szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

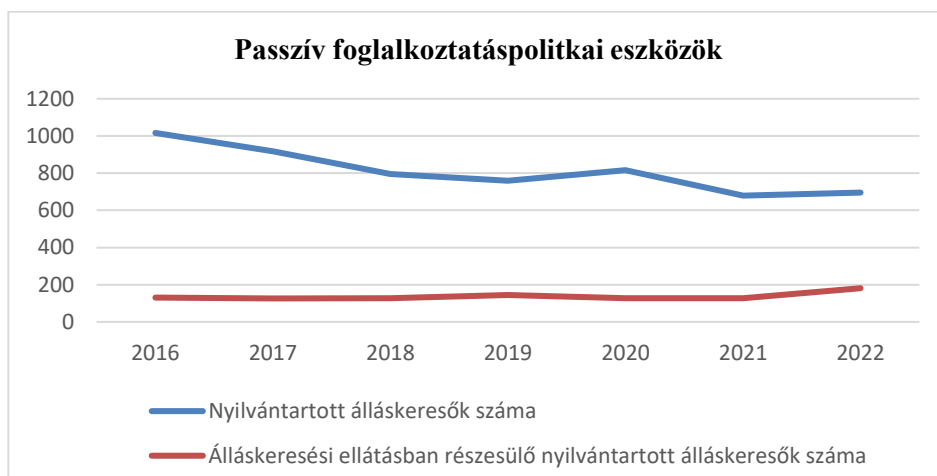
- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj, települési és rendkívüli települési támogatás, rendkívüli átmeneti segély
- Egyes szociális rászorultságtól függő ellátások természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így például települési és rendkívüli települési támogatás, rendkívüli átmeneti segély stb.
- Természetbeni ellátások: köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Az Szt.-ben szereplő egyes ellátási formák célja, hogy segítsen a veszélyhelyzetben lévő személyeken, illetve azok hozzátartozóin. A szociális transzferek hozzájárulnak ahhoz, hogy az igénybevevők megoldást találjanak nehéz élethelyzetükre, illetve csökkentsék az abból származó hátrányokat.

Nagykőrös Város Önkormányzat 3/2015. (II.13.) önkormányzati rendelete tartalmazza a helyi szinten pénzben és természetben nyújtott szociális ellátásokkal kapcsolatos rendelkezéseket.

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1016	6,48%	130	12,80%
2017	917	5,83%	126	13,74%
2018	796	5,11%	127	15,95%
2019	759	4,92%	145	19,10%
2020	815	5,36%	127	15,58%
2021	679	4,48%	128	18,85%
2022	695	4,71%	181	26,04%

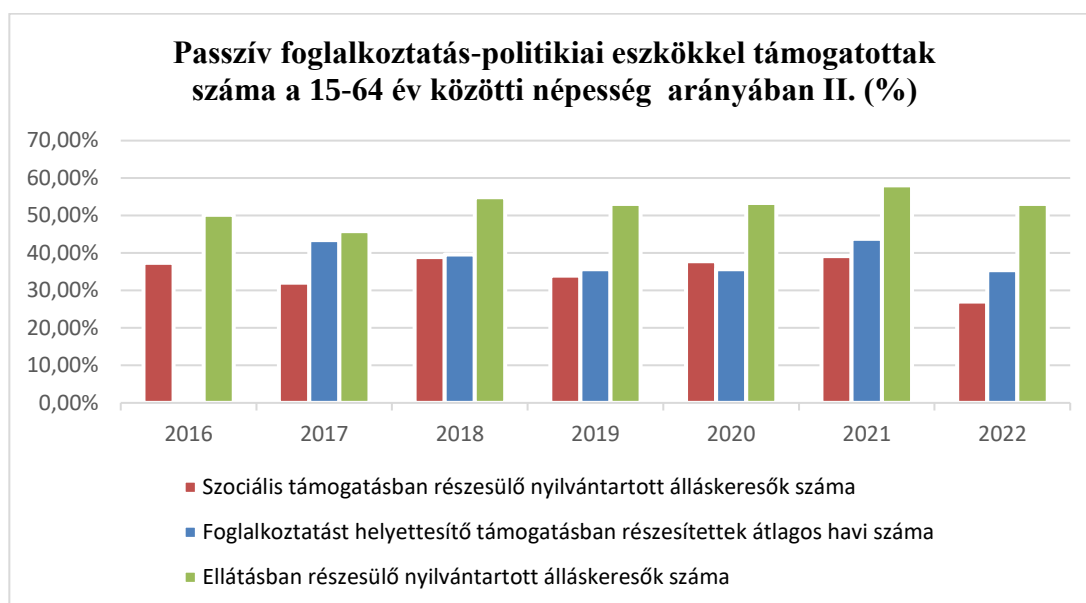
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma összességében csökkent, 2022-ben történt az adatokban kisebb emelkedés. Az álláskeresői ellátást igénybevevők aránya ezzel szemben növekszik, 2021-ről 2022-re közel 30 %-kal emelkedett.

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	380	37,40%	n.a.	-	510	50,20%
2017	294	32,06%	399	43,46%	420	45,80%
2018	310	38,94%	315	39,61%	437	54,90%
2019	258	33,99%	271	35,70%	403	53,10%
2020	308	37,79%	291	35,68%	435	53,37%
2021	266	39,18%	297	43,80%	394	58,03%
2022	188	27,05%	246	35,40%	369	53,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2020-ban a korábbi csökkenést követően emelkedett (véltetően a koronavírus járvány hatására). A pandémiát követően ezen adat ismét csökkenni kezdett. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást igénybevevők száma 2021-ről 2022-re a korábbi emelkedést követően csökkent. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken. Valamennyi ellátási forma vonatkozásában elmondható, hogy az azokat igénybevevők aránya a nyilvántartottak teljes számához viszonyítva 2022 évben stagnált vagy csökkent.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma
	fő
2016	n.a.
2017	67
2018	75
2019	83
2020	80
2021	80
2022	79

Forrás: TelR, KSH

A támogatásban részesülők száma a kezdeti emelkedést követően alig változott az elmúlt években.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüemi szennyvízgyűjtő -hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2016	10517	7	0,67	52,45	81,05	79,14
2017	10541	25	2,37	52,44	82,13	79,29
2018	10546	14	1,33	52,35	83,65	80,26
2019	10553	17	1,61	52,26	77,42	78,42
2020	10582	30	2,84	52,14	78,10	78,77
2021	10590	12	1,13	52,09	85,39	82,14
2022	10735	24	2,20	45,60	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fenti adatok alapján megállapítható, hogy a település lakásállománya növekedett. Az épített lakások száma 2022-ben kétszer annyi volt, mint a megelőző évben. A rendelkezésre álló adatok alapján a közüemi szennyvíz- és ivóvíz hálózatba bekapcsolt lakások aránya emelkedett.

a) Bér lakás-állomány

Az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok vagyonkezelését Nagykörös Város Önkormányzat Képviselő-testületének 37/2020. (VI.25.) sz. határozata alapján a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. látja el. A bér lakás-állományra vonatkozó aktuális adatokat az alábbi táblázat tartalmazza:

Sorszám	Lakáscélú ingatlan megnevezése	Mennyiség
1	Közérdekű elhelyezésre fenntartott ingatlanok	14 db
2	Piaci alapokon hasznosított bér lakások	97 db
3	Szükség lakásnak fenntartott ingatlanok	3 db
	Köva-Kom Nonprofit Zrt. vagyonkezelésében lévő lakáscélú ingatlanok	114 db

Forrás: intézményi adatok

b) Szociális lakhatás

Nagykörös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a lakások és helyiségek bérletéről 8/2011. (III. 04.) önkormányzati rendeletében foglaltak alapján szociális lakhatásra kijelölt ingatlan nem áll rendelkezésre.

Fenti rendelet alapján azonban a település közigazgatási területén életvitelszerűen élő lakos részére rendkívüli élethelyzetére való tekintettel, amennyiben lakhatása egyéb módon nem megoldható, kérelmére 30 nap időtartamra szükség lakás biztosítható.

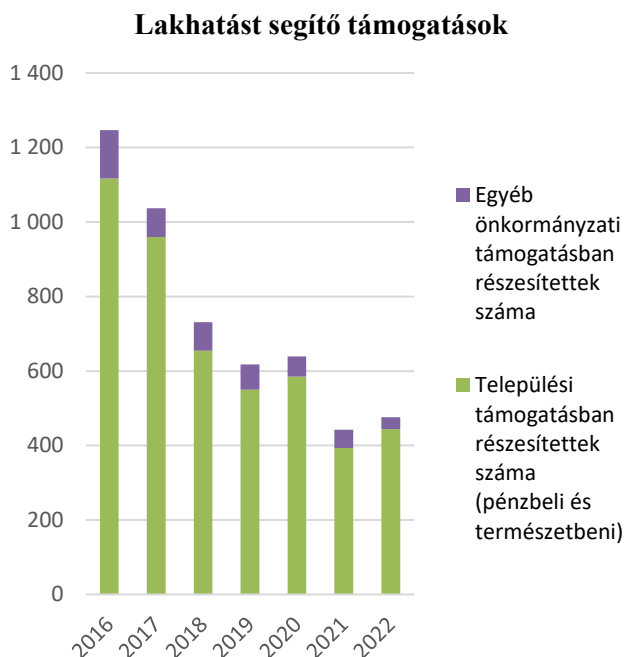
c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nem állnak rendelkezésre a településen.

d) Lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2016	1 117	130
2017	960	77
2018	655	76
2019	550	68
2020	585	54
2021	393	49
2022	444	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mind a települési, mind az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma összességében csökkenő tendenciát mutatott, majd 2022 évben a támogatást igénybevevők száma az előző évhez képest növekedett. Az egyéb önkormányzati támogatásban részesülők száma évről-évre csökken.

Nagykörös Város Önkormányzata Nagykörös város közigazgatási területén első lakás, lakóépület vásárlásához, első lakóépület építésének befejezéséhez, meglévő lakástulajdon bővítéséhez, komfort fokozat növeléséhez, lakáshitel igénylése esetén az önerő biztosításához egyszer visszatérítendő kamatmentes kölcsönt nyújt a 35. életévét be nem töltött fiatal házasoknak a 28/2011. (IV.29.) önkormányzati rendeletében foglaltak alapján. Az elmúlt időszakban kérelem nem került benyújtásra.

e) Eladósodottság

A Nagykörösi Polgármesteri Hivatal adja ki a védendő fogyasztói kérelemhez kapcsolódó igazolást. Védendő fogyasztó kérelmet szociálisan rászoruló és fogyatékkal élő személyek nyújthatnak be a villamos energia- és gázszolgáltatónál, melynek keretében a jogosultak részletfizetési kedvezményt és fizetési haladékokat igényelhetnek, valamint előrefizetős mérőóra felszerelését kérhetik. Az elmúlt években a kérelmezők száma csökkent.

Nagykörös Város Önkormányzata a Magyar Vöröskereszttel kötött ellátási szerződés keretében biztosítja a hajléktalanok nappali melegedő ellátása, mint kötelező önkormányzati feladat teljesítését.

f) Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A város a területfelhasználás alapján három egységre osztható: belvárosra, belvároson kívüli belterületre és a külterületre. A település külterületén máig is nagyterjedésű tanyás térség található, mely szintén a település lakosságának agrárjellegű életmódjára vezethető vissza. Itt él a város népességének 10 %-a és itt található a lakásállomány 11%-a. A tanyák nagy része rossz infrastrukturális állapotú. A lakások jelentős része, 83%-a alacsony komfort fokozatú.

A településen megfigyelhető egyfajta területi átrendeződés, peremhelyzetű társadalmi rétegek kiköltözésével a külterületi tanyákba. A belterületről kiköltözők, jelentős részben elszegényedő családok, de más településekről is érkeznek hasonló helyzetben lévő külterületi beköltözők.

A külterület fejlesztések főként az elszórtan található tanyák megközelítésének javítását, valamint a még nem villamosított tanyák villamosítását szolgálják. A külterületi földutak rendezése a külterületen élők számára is fontos, annak érdekében, hogy az időjárási viszonyoktól függetlenül el tudják érni a település belterületén lévő szolgáltatásokat. A külterületen élők bejutását a városban található szolgáltatások elérése érdekében (oktatás, ügyintézés, egészségügy stb.) iskolai előadási napokon reggel és délután közlekedő buszjárat segíti.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nagykörös Város Önkormányzat Képviselő-testülete 17/2023. (II.9.) önkormányzati határozatával fogadta el aktuális, a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját. A Stratégia részét képezi az Anti-szegregációs program, amely ismerteti a településen található szegregátumokkal kapcsolatos adatokat. Az Anti-szegregációs program megállapításai alapján a 2015-ös helyzethez hasonlóan Nagykörös bel- és külterületén 2021-ben nem volt található szegregált terület, azonban a 2022-es népszámlálást követően indokoltá vált a szegregátumokra vonatkozó adatok bekérése annak érdekében, hogy aktualizált képet kaphassunk a jelenlegi állapotról.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közfogyó-ellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	11	5	6	n.a.	n.a.
2017	0	11	5	6	1 005	207,07
2018	0	11	5	6	1 000	197,32
2019	0	11	5	6	967	126,87
2020	0	11	5	6	882	142,69
2021	0	11	5	6	885	132,65
2022	0	11	5	6	666	124,30

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi körzeteket Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben állapítja meg és alakítja ki.

Az egészségügyi alapellátás keretében a városban területi ellátási kötelezettség vállalásával 11 felnőtt háziorvosi, és 5 házi gyermekorvosi praxis működik. A fogorvosi egészségügyi alapellátási feladatokat területi ellátási kötelezettség vállalásával 6 fogorvosi praxis biztosítja. A városban jelenleg 8 védőnői és 3 iskola-védőnői körzet található.

Az egészségügyi szakellátást meghatározott szakmacsoportokban a Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórház és Rendelőintézet biztosítja. A védőnői ellátás, mint egészségügyi alapellátás biztosítja a 0 – 7 éves lakosság és várandós anyák ellátását. A védőnői szolgálat 2023. július 1. napjától a Dél-Pesti Centrumkórház irányítása alá került.

Az óvodák, valamint az általános és középiskolák egészségügyi orvosi ellátása teljes körűen biztosított. A 3-18 éves korosztály, valamint a 18. év feletti középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátásban részesülnek. Az iskola-egészségügyi ellátás, az iskolaorvos és a védőnők együttes szolgáltatása fogorvosi ellátással egészül ki.

Az egészségügyi szolgáltatások terén a járó-és fekvőbeteg ellátás egy intézményben központosul. A betegek ellátásáért felelős intézmény a Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórház és Rendelőintézet.

b) Prevenziós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Nagykőrös Város Önkormányzata nagy figyelmet fordít a lakosság egészségi állapotának megóvására és a prevencióra. Az életmódjavító-felvilágosító előadások mellett szűrőprogramok is megrendezésre kerülnek. A településen biztosítottak az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések, a család és nővédelmi gondozás keretében a családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás és várandós szoptatós anyák gondozása, továbbá az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása. A Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ ismeretterjesztő előadásokat szervez, szűrővizsgálatok lebonyolítására helyet biztosít. Emellett az intézmény elindította a Mellrák elleni figyelemfelkeltő sétát, ezzel is segítve a mellrák elleni küzdelmet.

c) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A város lakosságának egészségügyi ellátásban kiemelkedő szerepe van a Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórház és Rendelőintézetnek. Az intézmény célja a kórház és rendelőintézet működésének, a betegellátás színvonalának, hatékonyságának folyamatos javítása, szolgáltatásainak állandó magas színvonalon történő biztosítása.

Az itt folyó rehabilitációs tevékenység országos hírnevet szerzett az intézménynek, amely több alkalommal az Év Kórháza kitüntető címben részesült, valamint 2022-ben Energiatudatos Kórház címet nyert.

d) Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A Nagykőrösi Polgármesteri Hivatal szolgáltatás vásárlásával biztosítja a közétkeztetési feladatellátást a településen. A szolgáltató Eatrend Kft. az adott korosztály igényeihez igazítja az aktuális ételkínálatot annak érdekében, hogy biztosítsák a kiegyensúlyozott tápanyag- és energia bevitelt, emellett optimális mennyiségben tartalmazzák a szükséges vitaminokat és ásványi anyagokat. A konyhákban, amikor csak lehet, hazai alapanyagokat használnak fel, ehhez a hozzávalókat helyi vagy környékbeli termelőktől szerzik be.

e) Sportprogramokhoz való hozzáférés

A városban több sportegyesület is működik, szolgáltatásaik mindenki számára folyamatosan hozzáférhetők. A sportszervezetek általában saját tulajdonú sportlétesítményekkel nem rendelkeznek, hanem az iskolák tornatermeit és az önkormányzat által hasznosításra átadott sportingatlanokat veszik igénybe a rendszeres edzésekhez.

A város érdeke, hogy a meglévő sportszervezetek stabilizálódjanak, megalapozott, folyamatos szakmai munkát végezzenek, szolgálva a gyermekek, fiatalok nevelését, egészséges életvitelét, valamint a szabadidős és versenysport fejlesztését. Ennek érdekében Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testülete:

- megalkotta az önkormányzat sport feladatairól szóló 20/2023. (IX.29.) önkormányzati rendeletét
- 76/2020. (XI.26.) önkormányzati határozatával elfogadta Sportkonceptióját
- 70/2021. (V.27.) önkormányzati határozatával elfogadta a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Ifjúságsegítő Konceptióját

Az önkormányzat lehetőségeinek megfelelően támogatja a városi sporttevékenységet, sporttal foglalkozó helyi szervezeteket, valamint a sporttevékenységet is végző költségvetési szerveit. Emellett fontosnak tartja, hogy példaképeket állítson a fiatalok elé, ezen példaképek eredményességével is ösztönözze a sportolást, az egészséges életmódot. Ennek érdekében minden évben több kategóriában is megválasztásra kerül Nagykőrös Város Év Sportolója.

f) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen az önkormányzati fenntartású Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ látja el a jogszabályban kötelezően elírt és önként vállalt szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Az alapszolgáltatások biztosításával segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben az önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szociális szolgáltatások: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás és nappali ellátás fogyatékos személyek részére, idősek nappali ellátása, szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás.

Az otthonukban tovább nem gondozható idős személyek számára bentlakásos intézményi elhelyezés biztosított átmeneti és tartós jelleggel.

Az intézmény által biztosított gyermekjóléti alapellátások: család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ működtetése, gyermekek napközbeni ellátása gyermekétkeztetés biztosítása mellett bölcsőde működtetésével, gyermekek átmeneti ellátása.

g) Drogprevenció szolgáltatások

Az állami fenntartású általános iskolákban elengedhetetlen részét képezi a működésnek a prevenció tevékenység. A tankerület által fenntartott általános iskolákban minden évfolyamon szerepel az osztályfőnöki tanmenetben az intézmények alapfeladatai közé tartozó drogprevenció kérdése, amelyhez szakmai segítséget az iskolában tevékenykedő védőnő nyújt a pedagógusoknak, tanulóknak és szülőknek.

Az intézményekben az elmúlt években a rendőrség dolgozói – bűnmegelőzési előadók és tanácsadók – havi rendszerességgel, évfolyamonként adtak teljeskörű tájékoztatást a kábítószer veszélyeiről, a droghasználó magatartás kialakulásának fázisairól, valamint a droghasználattal kapcsolatban elkövetett leggyakoribb bűncselekményekről.

A Nagykőrösi Arany János Gimnáziumban az évek során több alkalommal is meghívott előadók ismertették a droghasználat hatásait, következményeit. Emellett osztályfőnöki óra keretében is lehetőség nyílik arra, hogy a kábítószer veszélyeiről beszélgessenek a gyerekek. A pedagógusok lehetőségeikhez mérten mindent megtesznek annak érdekében, a tanulók megfelelő tudással rendelkezzenek a témában.

Fentiekén túl a Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ Család-és Gyermekejóléti Szolgálat tevékenysége során tanácsadást biztosít a kábítószer problémákkal küzdők részére.

h) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A hátrányos megkülönböztetés az Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok alapján az önkormányzat számára tiltott. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése kötelezi az önkormányzatot közszolgáltatásai nyújtása esetén.

A közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről az Önkormányzatnak nincs tudomása.

i) Előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai közül legjellemzőbb a különböző intézmények, szervezetek, vállalkozók jótékonyági adományozói tevékenysége a gyermekek, rászorulóknak részére. Konkrét példaként említhető az immáron hagyománynak számító Cipősdoboz Akció, amely keretében a város összefogásának köszönhetően évről-évre több száz rászoruló gyermek számára válhat örömtelibbé az ünnep.

A Nagykőrösi Humánszolgáltató Központon keresztül a rászoruló családok rendszeres étel- és ruházati adományban részesülnek, valamint részükre kapacitás függvényében ruhaneműk és háztartási eszközök adománykövetítésére is sor kerül.

Az egészségügyi, szociális, köznevelési és közművelődési intézmények, szervezetek szakmai programjuk megvalósítása során történő folyamatos együttműködése biztosítja a pozitív diszkrimináció lehetőségét.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) Községi élet színterei, fórumai

Intézményi ellátottság			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
10	van	74 895	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Folyamatosan törekedni kell arra, hogy a város lakói hozzájussanak a kulturális szolgáltatás különböző formáihoz. A közművelődésről való gondoskodást, a könyvtári és közgyűjteményi szakmai feladatkörének ellátását, valamint a közösségi színtereket az Önkormányzat fenntartásában működő Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ biztosítja. Az intézmény célja a kiemelt és már hagyományosnak tekinthető rendezvények újszerű, friss szemléletű szervezése. Fontos feladata a kulturális értékek biztosítása, a genius loci (hely szelleme) erősítése, kiemelten Arany János hagyományának megőrzése és ápolása.

A Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ:

- szervezi és lebonyolítja a város kiemelt kulturális és közösségi rendezvényeit, társadalmi eseményeit
- gondoskodik a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeiről (műsoros rendezvények, előadások, koncertek, családi programok)
- kiállításokat rendez
- art mozt üzemeltet
- kezdeményező módon részt vesz Nagykőrös város nemzetközi és kulturális kapcsolataiban, a testvérvárosi kapcsolat kulturális célú kiterjesztésében
- biztosítja a szakkörök, klubok, egyéb művelődési közösségek, lakossági önszerveződő csoportok, valamint különböző tanfolyamok működési helyszínét
- együttműködik a Nagykőrös városban működő köznevelési, felsőoktatási intézményekkel, társadalmi és civil szervezetekkel, egyesületekkel, művelődési közösségekkel
- működteti az alábbi tagintézményeket:
 - Szabó Károly Városi Könyvtár
 - Arany János Közérdekű Muzeális Gyűjtemény

Az intézmény tevékenységét az elmúlt években Városmarketing Gyémántdíjjal, 2021. év Társadalmi Innovációja elismeréssel, Látópont címmel, valamint Családbarát Múzeum 2021 elismerő címmel is jutalmazták.

b) Községi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Nagykőrös kedvező adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgárainak többsége lokálpatrióta. A közösségi élet színterei sokrétűek: lakóközösségek, munkahelyek, önkormányzati költségvetési szervek, köznevelési intézmények, templomok, civil szervezetek nyújtanak lehetőséget a tartalmas és igényes művelődésre, kikapcsolódásra.

A Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ programjait a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítja.

A zárt terek mellett jelentősek a közterületi rendezvények is, a Deák téri programok, gyermeknap rendezvények, a Szent György Napi Forgató és Virágvásár, a Kőrösi Möggyfesztivál, a Nagykőrösi Arany-napok, valamint az évente tíz alkalommal megrendezésre kerülő országos hírű kirakodó- és állatvásár.

A rekreációs célú tevékenységek felújított színterei a városközpontban található közterek, a Cifrakert, a Csónakázó tó, valamint jelentős mértékű zöldterületek, sportpályák, tornatermek, edzőtermek állnak rendelkezésre. A természetjárók a Pálfája-erdőben és Oktatóközpontban kapcsolódhatnak ki. A 2022-ben megnyitott Richter Safari Park az ország minden tájáról vonzza a látogatókat, helyben elérhető, élménydús programokat kínálva a nagykőrösieknek.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére, a széleskörű tájékoztatásra a helyi média szolgál. Nagykőrös Város Önkormányzata a hetente megjelenő Önkormányzati Hírek kiadványt minden állampolgár részére ingyenesen eljuttatja. A Szabó Károly Városi Könyvtárban rendelkezésre állnak az érdeklődők részére a városra vonatkozó főbb adatok, helyi önkormányzati jegyzőkönyvek, határozatok, rendeletek. Az önkormányzat tevékenységével és a város működésével összefüggő közérdekű adatok, információk a www.nagykoros.hu weboldalon érhetők el.

Az önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a városban lévő „szellemi tőkét” bevonja a település társadalmi életébe, a fejlesztési programok előkészítésébe. A civil szerveződések együttműködése, aktív tevékenysége nagymértékben befolyásolja a város közösségi életét, tevékenységükkel hozzájárulnak a város fejlődéséhez, értékeinek, hagyományainak továbbörökítéséhez. Az önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, közösségi terek működtetésével, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat.

Nagykőrösön a helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított, minden állampolgár számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek, és minden jogos igényt kielégítenek. Az egyes feladatok ellátása során Nagykőrös Város Önkormányzata együttműködik a helyi nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, a történelmi egyházakkal, a civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal és a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.

c) Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A szolidaritás és a felelősség a nagykőrösi állampolgárok, a városban működő intézmények, gazdasági és civil szervezetek részéről elsősorban és jellemzően felajánlások, adományozások formájában nyilvánul meg.

d) A helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Nagykőrös Város Önkormányzata lehetőségeihez mérten, pályázati forrás útján segíti elő a Nagykőrös Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat rendezésében megvalósuló hagyományőrző roma családi kulturális és sportnap lebonyolítását, amely lehetőséget biztosít a roma nemzetiséghez tartozók számára kulturális sokszínűségük bemutatására, valamint hagyományaik, kulturális identitásuk megőrzésére, ápolására.

e) Helyi lakossági önszerveződések

2015 márciusában került a Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ működtetésébe a Civilek Háza, mely befogadó nyitott ház funkcióval megfelelő szintértként áll rendelkezésre a településen működő szervezetek és a lakosság önszerveződő közösségei részére. Az épületben többek között nyugdíjas klubok, a Vakok- és Gyengénlátók Hermina Egyesülete Nagykőrösi Körzeti Csoportja, a Mozgáskorlátozottak Magyarországi Regionális Egyesület Nagykőrösi Szervezete és a Nagycsaládosok Nagykőrösi Egyesülete is otthont kap.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nagykőrös Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata kapcsolatot tart a helyi roma lakossággal, Nagykőrös Város Önkormányzatával és a köznevelési, szociális intézményekkel.

A nemzetiségi önkormányzat részvétele a döntéshozatalban és a közügyek irányításában biztosított. Nagykőrös Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, hogy a polgármester javaslatot kér a munkaterv összeállításához a nemzetiségi önkormányzattól, valamint az elnök tanácskozási joggal meghívást kap a Képviselő-testület ülésére is.

Az Önkormányzat által biztosított iroda a Roma Nemzetiségi Önkormányzat rendelkezésére áll, itt kerül sor a nemzetiségi önkormányzat üléseire, közmeghallgatásaira és ügyfélfogadására is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A szegregátumokra vonatkozó adatok nem naprakészek	Szegregációs adatok aktualizálása (KSH szegregátum adatok beszerzése)
A digitális írástudás, állásportálok használatára vonatkozó ismeretek hiánya akadályozza a munkaerőpiacon történő elhelyezkedést	A jelenleg biztosított tanácsadási, oktatási lehetőségek folyamatos biztosítása, lakossági figyelemfelhívás. Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.
Az álláskereső ismeretei az igénybe vehető pályázati lehetőségekről hiányosak	Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a rendelkezésre álló támogatási, pályázati lehetőségek lakosság felé történő kommunikálása érdekében.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyerekekre kell nagyobb hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

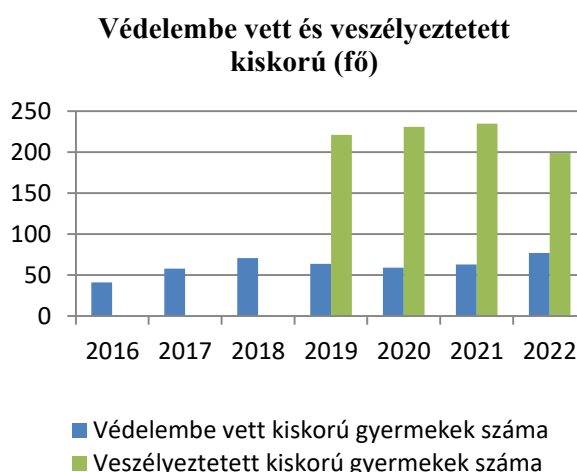
Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	11 343	12 285	23628	48,01%	51,99%
0-2 évesek			824	3,49%	
0-14 éves	1 862	1 770	3632	7,88%	7,49%
15-17 éves	353	391	744	1,49%	1,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő
2016	41	n.a.
2017	58	n.a.
2018	71	n.a.
2019	64	221
2020	59	231
2021	63	235
2022	77	199

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett kiskorú gyermekek száma növekedett, a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma pedig emelkedés követően 2022-ben csökkent.

Nagykőrös Város Önkormányzata a Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ fenntartásával biztosítja a családi- és gyermekjóléti szolgáltatásokat. Az intézmény keretein belül működő Család- és Gyermekjóléti Központ olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amelynek célja, hogy hozzájáruljon Nagykőrös város és a járás területén élő családok és gyermekek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, családban történő nevelkedéséhez, veszélyeztetettségük megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, illetve a már családjából kiemelt gyermek visszahelyezéséhez. A Központ feladata, hogy figyelemmel kísérje az intézménnyel kapcsolatba kerülő, járási településeken élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

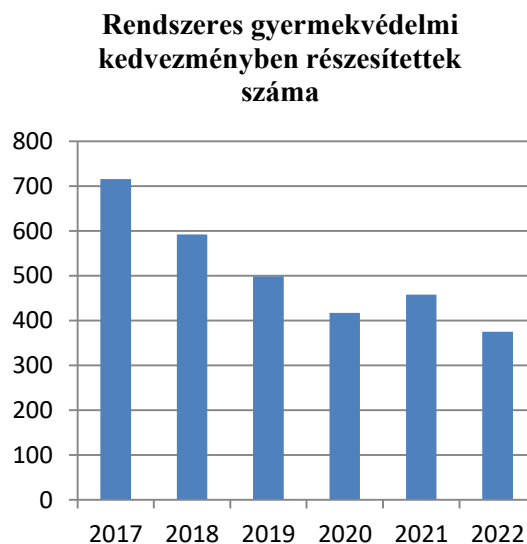
Az intézmény feladatkörében eljárva elősegíti a gyermekek családban történő nevelkedését, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el. Járási szinten működteti a gyermekvédelmi jelzőrendszert, szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart és szükség esetén konzultációt biztosít.

A védelembé vételek okaként Nagykőrös településen az óvodai - iskolai hiányzások mellett az elhanyagolás, a nem megfelelő higiéniai körülmények, a gyermekek nem megfelelő ellátása, táplálása mellett a család együttműködési készségének hiánya jelenik meg.

b) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2016	n.a.
2017	716
2018	593
2019	499
2020	417
2021	458
2022	375

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma egy 2021-es ugrást leszámítva csökkenő tendenciát mutat.

c) A gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	105	91	196
2017	106	89	195
2018	93	83	176
2019	98	80	178
2020	95	75	170
2021	97	76	173

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az árvaellátásban részesülők száma összességben csökkent.

d) Ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A nevelési oktatási intézményekben a gyermekek és a tanulók étkeztetését a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szülőjének vagy törvényes képviselőjének lehetősége van önkéntes nyilatkozata leadásával térítésmentes szünidei étkezés igénybevételére.

A településen a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően a gyermekétkeztetés teljes körűen biztosított.

e) Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről az Önkormányzat nyilvántartással nem rendelkezik.

A Ceglédi Tankerületi Központ tájékoztatása szerint a fenntartásában működő intézményekben a lehetőségekhez mérten mindent megtesznek a külföldről érkező diákok sikeres integrációja érdekében. Különösen fontos feladatként tekintenek arra, hogy mind a magyar állampolgárságú, mind az állampolgársággal nem rendelkező fiatalok a lehető legteljesebb körű támogatást kapják meg a hazai iskolarendszertől.

f) Állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

A Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ látóterében olyan családok, illetve gyermekek találhatók, akik amellet, hogy nem rendelkeznek magyar állampolgársággal, gyakran magyarországi lakcímük sincsen. Nagykőrös közigazgatási területén a mezőgazdasági idénytől függően ez kb. 25 családot jelent.

A gyermekek és szüleik állampolgárság, letelepedési engedély híján nem rendelkeznek társadalombiztosítási, illetve egészségbiztosítási ellátási jogosultsággal, így esetükben csak sürgősségi beavatkozásokat végeznek el. Emellett ezen gyermekek esetében az oktatási ellátottság is alacsony az állampolgárság és lakcím nélkülségen túl azért is, mert sokszor a nem Magyarországon született gyermekek esetében az itt tartózkodásuk is csak a véletlen folytán derül ki. A Központ munkatársai a lehetőségekhez mérten igyekeznek segíteni ezeket a családokat is, emellett az Önkormányzat is biztosítja számukra az Szt. 7. §-a alapján nyújtandó támogatás lehetőségét.

A 2022 februárjában kirobbant orosz-ukrán háborús konfliktus miatt hazánkban menedékes státuszt igénylő családok befogadásában, valamint a családban élő gyermekek beiskolázásában Magyarország kezdettől fogva együttműködő. A nagykovácsi állami fenntartású általános iskolák közül a Nagykovácsi Petőfi Sándor Általános Iskola volt érintett menekült diákok beiskolázásában a 2022/23. tanévben. Nagykovácsin a Toldi Miklós Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumban közel 70 ukrain menekültet szállásolt el a megyei védelmi bizottság 2022 tavaszán. Közülük mintegy 40 fő kiskorú, a 40 főből 14 általános iskoláskorú volt. Ketten csak az ukrán nyelvet beszélték, a többiek változó mértékben a magyart is. Beiskolázásuk 2022. április 19-én megtörtént a kollégiumi lakhely szerinti körzetes általános iskolánkba. A rendkívül heterogén és a legtöbb esetben írás- és olvasási készséggel sem rendelkező tanulók integrálása az életkornak megfelelő osztályfokba nem volt lehetséges, képzésük külön csoportban valósult meg. A 2022/23. tanév végével a családok elhagyták Nagykovácsot. A Petőfi iskolában egy ukrán menekült diák maradt, aki a 2023/24. tanévben is folytatta a tanulmányait. A 2023/24. tanév eddig eltelt időszakában nagykovácsi állami iskolában újabb ukrán menekült diák nem kért tanulói jogviszony létesítést.

4.2 Szegregált, telepszerű lakóköznyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen az egyik leghangsúlyosabb szociális probléma az aluliskolázott lakosság körében a munkanélküliség, amelynek nyomán megfigyelhetőek a szegénységi spirál egyes elemeinek a nyomai: az elszegényedés, az elszigetelődés, a családi kohézió gyengülése, a pszichiátriai és szenvedélybetegségek számának növekedése és egyéb (szociális, mentálhigiénés, egészségügyi) problémák.

Az elszigetelődés egyik formája helyi szinten a külterületen élő azon családok esetében figyelhető meg, akik halmozott nehézségekkel küzdenek: a távolság miatt nehezen találnak számukra megfelelő munkát, így sokszor csak idény jelleggel tudnak dolgozni, megfelelő iskolai végzettség hiányában a munkakeresés is nehezített, s jellemző, hogy a családot 1 fő, többnyire a férfi tartja fenn. A tanyák egy részét bérlik a lakók, akik a városban nem tudnának megfizetni egy komfortosabb albérletet. A gyermekek iskolába járása a tanyavilágból nehezített, s bár működik a városban kollégium, a kisebb gyermekeket nehezen engedik el a szülők.

A hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma a külterületeken élőkénél magasabb. Ennek egyik oka, hogy a környezetük gyakran veszélyezteti a gyermekek testi épségét, s a gyakran előforduló ingerszegény életmód a kiskorúak lelki fejlődését akadályozza.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	12	n.a.	n.a.
2017	17	n.a.	n.a.
2018	12	n.a.	n.a.
2019	12	n.a.	n.a.
2020	10	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.
2022	11	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A városban jelenleg nyolc védőnői és három iskola-védőnői körzet található. A védőnői ellátás, mint egészségügyi alapellátás biztosítja a 0 – 7 éves korú lakosság és várandós anyák ellátását.

b) Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a háziorvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	11	5	n.a.	n.a.
2017	0	11	5	n.a.	n.a.
2018	0	11	5	n.a.	n.a.
2019	0	11	5	n.a.	n.a.
2020	0	11	5	n.a.	n.a.
2021	0	11	5	n.a.	n.a.
2022	0	11	5	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A házi gyermekorvosi ellátás öt körzetben valósul meg. A gyermekorvosok folyamatos orvosi ellátást nyújtanak az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából.

Az óvodák, valamint az általános és középiskolák egészségügyi orvosi ellátása teljes körűen biztosított.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A korai fejlesztés feladatát a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagykörösi Tagintézménye látja el, mely a településen helyben elérhető. Az óvodás és általános iskolás gyermekek vonatkozásában a speciális ellátást a Dalmady Győző Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény biztosítja. A Nagykörösi Kolping Katolikus Általános Iskola és Szakgimnáziumban korlátozott számban sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése is megvalósul.

d) Gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A településen az önkormányzati fenntartású Nagykörösi Humánszolgáltató Központ látja el a jogszabályban kötelezően előírt és önként vállalt szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Az intézmény által biztosított gyermekjóléti alapellátások: család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ működtetése, gyermekek napközbeni ellátása gyermekétkeztetés biztosítása mellett bölcsőde működtetésével, gyermekek átmeneti ellátása.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújt segítséget, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint életvezetési képesség megőrzése érdekében. Emellett a Szolgálat célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A Család-és Gyermekjóléti Központ céljai többek között:

- tájékoztatás, információszolgáltatás, ügyintézés segítése
- örökbefogadási eljárás segítése
- tanácsadás szociális, életvezetési, és mentálhigiénés ügyekben esetmenedzserek, szociális diagnózist felvevő esetmenedzser, óvodai-iskolai szociális segítő, szociális asszisztens által
- jogi, pszichológiai megsegítés
- ügyintézés segítése

A gyermekvédelem területén szintén kötelező önkormányzati feladat a lakosságszám alapján a gyermekek átmeneti otthonának kialakítása. A feladat ellátására a képviselő-testület ellátási szerződést kötött az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványával.

e) Gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

A gyermekek napközbeni elhelyezését bölcsődei ellátás keretében a Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ biztosítja. Fontos kiemelni, hogy a bölcsődei ellátottak napi helyi gondozási díja folyamatosan 0,- forint.

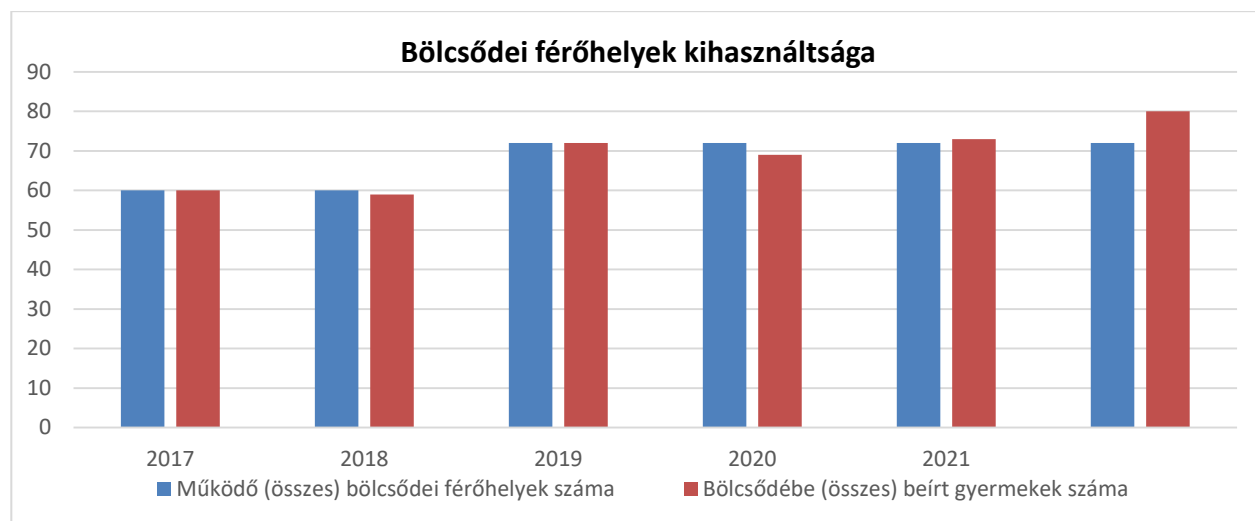
A bölcsőde a Nagykőrösön bejelentett lakcímmel rendelkező szülők gyermekei részére, 20 hetestől 3 éves korig nyújt ellátást. Az intézmény nemcsak a szülők munkába járása esetén jelent biztos napközbeni elhelyezést, hanem azok számára is, akik számára a Gyvt.-ben meghatározott szociális vagy egyéb ok miatt fontos a bölcsődei gondozás és nevelés.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	60	60
2018	60	59
2019	72	72
2020	72	59
2021	72	73
2022	72	80

Forrás: TelR, KSH Tstar

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	60	60
2018	0	0	0	0	0	0	60	59
2019	0	0	0	0	0	0	72	72
2020	0	0	0	0	0	0	72	69
2021	0	0	0	0	0	0	72	73
2022	0	0	0	0	0	0	72	80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsődei férőhelyek bővítési igénye az évek során folyamatosan felmerült mind lakossági, mind intézményi szinten. A férőhelybővítés kérdéskörét az Önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik kezelni, azonban az elhelyezést igénylő kisgyermekek száma immáron túlnötte ezeket a kereteket. Jelenleg kivitelezés alatt áll a Városi Bölcsőde két csoportszobával történő bővítése, melynek keretében az épület két, egyenként 14 fős csoportszobával, valamint a kapcsolódó előtérrel, öltözővel, mosdóval és egyéb kiszolgáló helyiségekkel kerül bővítésre. Emellett megvalósításra kerül a meglévő épületrész részleges átalakítása, valamint gépészeti megújítása is. Az egész épületgyűjtésre kiterjedő teljes akadálymentesítés részeként részleges infokommunikációs akadálymentesítés valósul meg az új épületrészben, mely során kiépítésre kerülnek a hátrányos helyzetű csoportok kommunikációját segítő megoldások, így őket ebben az épületrészben lehet majd az egyenlő esélyeket biztosító módon fogadni, elhelyezni.

f) Gyermekvédelem

A Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Nagykőrös város közigazgatási területén belül nyújtja szolgáltatásait a rászoruló személyek, családok számára, életkortól függetlenül, különös tekintettel a válsághelyzetben lévő várandós anyákra, a gyermekekre, gyermekes családokra. Gyermek esetében a szociális szakemberek az őket segítő szolgáltatások biztosításán keresztül segítik a gyermeket nevelő családokat.

A szolgálat Nagykörös közigazgatási területéről önkéntesen felkereső, vagy a jelzőrendszer által küldött, esetleg együttműködésre kötelezett és a szolgálat által megkeresett, szociális problémák miatt veszélyeztetett és/vagy krízishelyzetben lévő gyermekek, személyek, családok segítségét végzi.

A szolgálat feladatai a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése
- iskolai nyári szünetben 50-60 fő 7-14 éves korú gyermek számára programsorozat kerül megszervezésre a csellengés, a szülői felügyelet hiányából adódó elhanyagolás megelőzésének érdekében
- a hivatalos ügyek intézésének segítése

Feladatok a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét
- legfőképpen a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzése

Fenti témakörök részletes, átfogó ismertetését a Nagykörösi Humánszolgáltató Központ Szakmai Programja tartalmazza.

g) Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A családsegítésben sajnos mindennapos a krízisintervenció, mind a gyermekes családok, mind pedig a gyermek nélkül élő nagykorúak körében. Krízisintervenció során olyan súlyos veszélyeztető körülményeket hárít el a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, amelyek elengedhetetlenek a méltó emberi élethez pl. súlyos anyagi nélkülözés esetén az élelmiszer eljuttatása a krízisben lévőhöz, vagy gyermek esetén a súlyos elhanyagolás esetén a családból való kiemelés.

A veszélyhelyzetben lévő gyermekek esetében az ideiglenes hatályú elhelyezés a megfelelő eszköz az azonnali intézkedések közül, azonban egyre kevesebb a rendelkezésre álló férőhely.

h) Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ által szervezett nyári prevenciós program az aktuális igényeknek megfelelően akár több héten keresztül kínál változatos programokat a gyermekek számára 8 és 16 óra közötti időszakban, hozzájárulva ezzel a csellengés, a szülői felügyelet hiányából adódó elhanyagolás megelőzéséhez.

A Balatonakalin található Nagykőrösi Diáktábor ideális szálláshely nyári táborozóknak, kiránduló osztályoknak, gólyatáborozóknak, csillagtúrázóknak, de sporttáborok, edzőtáborok szervezésére is alkalmas. A tábor zárt, tágas udvarán számos sportolási lehetőség várja az aktív kikapcsolódás szerelmeseit.

A Nagykőrösi Arany János Kulturális Központban rendszeresen kerülnek megrendezésre különböző szakkörök, foglalkozások, események, amelyek kifejezetten a gyermekeket célozzák meg, és a szabadidő hasznos eltöltésére szolgálnak.

i) Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

A településen a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően a gyermekétkeztetés teljes körűen biztosított.

j) Eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Az óvodákban, oktatási intézményekben kiemelt fontossággal bír az egymást megértésére, elfogadására nevelés, amelyhez a mindennapi odafigyelés mellett változatos programok, foglalkozások, érzékenyítő események is hozzájárulnak.

k) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről az Önkormányzatnak nincs tudomása.

l) Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

A településen működő intézmények, szervezetek szakmai programjuk megvalósítása során történő folyamatos együttműködése biztosítja a pozitív diszkrimináció lehetőségét.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás keretében a köznevelési intézményben biztosított a preventív jellegű segítő tevékenység, amely az iskoláskorú gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javítása révén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Különösen tekintettel kell lenni a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, tanulókra, akik az alábbi csoportokra oszthatóak az Nktv. 4 § 13. és 14. pontja alapján, az egyenlő bánásmód és az esélyteremtés tekintetében:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló

a) A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

Az Nktv 47. § (1)-(2) bekezdése alapján a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani. A szülő választja ki a sajátos nevelési igényű tanuló számára megfelelő ellátást nyújtó nevelési-oktatási intézményt az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján, a szülő és a gyermek igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül
	Fő	Fő	%
2016	784	45	5,74
2017	823	49	5,95
2018	849	54	6,36

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül
	Fő	Fő	%
2019	878	41	4,67
2020	874	30	3,43
2021	878	25	2,85

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodába beírt gyermekek száma növekszik, míg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma csökken.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2016	1930	241	12,49
2017	1862	206	11,06
2018	1799	155	8,62
2019	1765	112	6,35
2020	1777	65	3,66
2021	1795	108	6,02

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulók számához viszonyítva 2016-hoz képest a felére csökkent, létszámuk 2021-ig ütemesen csökkent, ezt követően ugrásszerűen megemelkedett.

A Ceglédi Tankerületi Központ fenntartásában 5 nagykörösi székhelyű intézmény található, emellett felekezeti általános iskolák is találhatóak a településen, tovább színesítve az intézményi palettát. Az esélyegyenlőség elvének érvényesítése, az oktató-nevelő munkában a személyes példamutatás fontossága, valamint az emberi méltóság, emberi jogok tisztelete fontos szerepet játszanak az intézmények működése során. A tolerancia, mássághoz való pedagógiai alkalmazkodás, továbbá a gyermekkel való egyéni bánásmód, az oktató- nevelő-fejlesztő tevékenységben résztvevő szakemberek folyamatos együttműködése, a gyermek- és ifjúságvédelmi szempontból veszélyeztetett tanulók megkülönböztetett segítése kiemelt jelentőséggel bírnak.

A szegregációveszélyes folyamatok megelőzése, megállítása és visszafordítása érdekében a Ceglédi Tankerületi Központ köznevelési intézményeiben fontos szempont, hogy egyszerre érvényesüljön:

- a szegregációmentesség;
- a diszkriminációmentesség;
- a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók oktatási integrációjának megvalósulása;
- a minőségi oktatáshoz való hozzáférés folyamatos lehetőségével az integráció biztosítása.

A Dalmady Győző Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény feladata az integráció segítése, úgy, hogy mindeközben a sérülésük és szociális lemaradásuk miatt külön nevelhető gyermekeket felkészítse a társadalomba való beilleszkedésre. Ehhez elengedhetetlenül fontos a halmozottan hátrányos gyermekek szocializációját elősegítő programok felhasználása, a családok segítése a számukra nehézséget jelentő problémák megoldásában. Az intézmény folyamatosan keresi a lehetőségeket, forrásokat, melyek a pedagógusok szakirányú képzését segítik. A cél az, hogy az intézménybe és tágabb környezetébe - települési, tankerületi szinten is - járó, gyermekek, akiknek sérülésspecifikus (hallás-, mozgás-, beszéd fogyaték) megsegítésre van szükségük, helyben megkaphassák a szükséges fejlesztést.

A Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagykörösi Tagintézménye az alábbi szakfeladatokat látja el a gyermekek fejlesztése vonatkozásában:

- Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás
- Szakértői bizottsági tevékenység
- Nevelési Tanácsadás
- Logopédiai ellátás
- Konduktív pedagógiai ellátás

- Gyógytestnevelés
- Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
- Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása
- Továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadás

A Nagykőrösi Kolping Általános Iskola és Szakgimnázium lassan 30 éve felvállalt feladatának érzi a kiemelt figyelmet igénylő tanulók felkarolását, tanulásban való segítségét. Akár szociális hátrányt, akár tanulási nehézséget vagy speciális igényt kell figyelembe venni, az egyéni igények szem előtt tartásával, differenciáltan kerül sor az intézményben az oktató-nevelő munkára. Olyan pedagógiai módszerek kerülnek alkalmazásra, melyek segítik a tananyag elsajátítását a fent sorolt tanulók esetében is. Az intézmény Pedagógiai Programjában, Nagykőrösön egyedülálló módon szerepel a képesség kibontakozás, melynek célja a hátrányos valamint halmozottan hátrányos helyzetű tanulók hátránykompenzációja. Emellett az intézmény akadálymentesített, hogy a mozgáskorlátozottak számára is bejárható legyen. Az 1. osztályban Meixner módszer alkalmazásával történik az írás - olvasás tanítása, hogy ezáltal könnyebben megelőzhető és kiszűrhető legyen a dyslexia-dysgrafia lehetősége. A kis létszámú osztályoknak köszönhetően biztosított a gyermekekre való egyéni odafigyelés.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	22	6	129	42	53	14
2017	14	4	82	28	45	13
2018	13	4	41	14	18	6
2019	3	1	19	6	5	2
2020	2	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

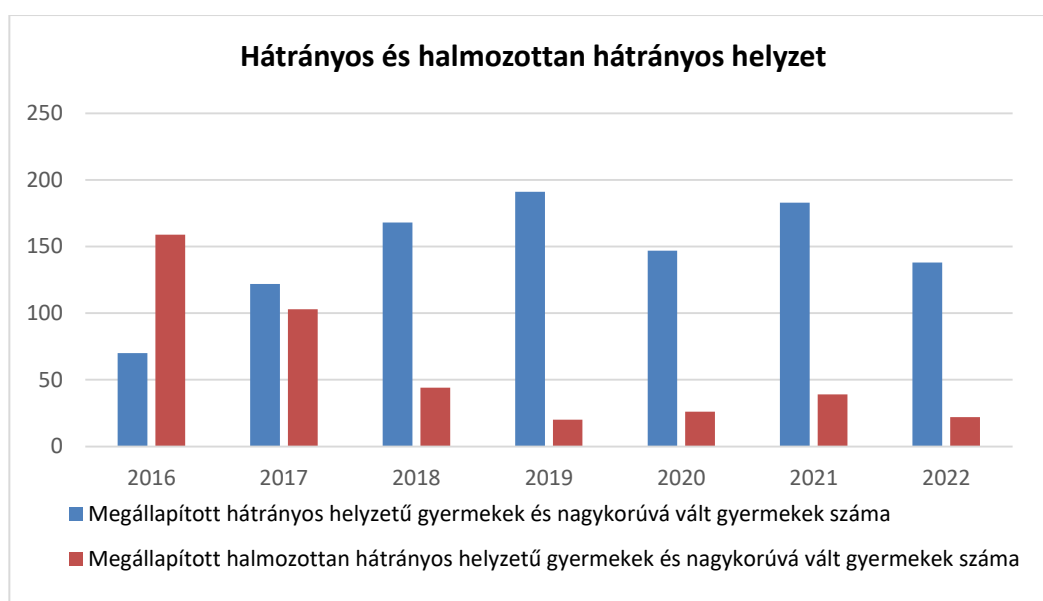
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A középfokú oktatás szintjén a Nagykőrösi Arany János Gimnáziumban több lehetőség is biztosított a hátrányos helyzetű diákok megsegítésére. Minden évben több szakkört is indítanak, ahol a tehetséges gyermekek többlettudáshoz juthatnak, és ahol a hátrányos helyzetű diákok magánórák nélkül is hozzájuthatnak ahhoz a többlettudáshoz, amelyre a továbbtanuláshoz szükségük van. A sajátos nevelési igényű diákok, valamint a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztését gyógypedagógus látja el. A fejlesztésnek köszönhetően a gyerekek szép eredményeket érnek el az érettségi vizsgán.

A Nagykőrösi Kolping Katolikus Általános Iskola és Szakgimnázium esti tagozaton biztosítja a 16 évet betöltött tanulók hiányzó évfolyamainak befejezését.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2016	70	159
2017	122	103
2018	168	44
2019	191	20
2020	147	26
2021	183	39
2022	138	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mind a hátrányos, mind a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma csökkent.

b) A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az alábbiakban az óvodákra, iskolákra vonatkozó férőhelyadatok kerültek táblázatba rendezésre.

Óvodai nevelés adatai				
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma – gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)
	fő	db	db	db
2016	n.a.	37	1 005	10
2017	n.a.	36	960	10
2018	n.a.	37	980	10
2019	n.a.	37	980	10
2020	n.a.	36	964	10
2021	n.a.	37	969	10

Év	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógy- pedagógiai gyermek- csoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermek- csoportra jutó gyermek száma
	fő	db	fő	fő
2016	784	1	6	21
2017	823	1	8	23
2018	849	1	8	23
2019	878	1	5	24
2020	874	1	10	24
2021	878	2	15	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2016	6	91	11	21,21	1,14
2017	7	93	11	20,02	1,24
2018	6	92	11	19,55	2,00
2019	7	94	11	18,78	2,21
2020	7	96	11	18,51	1,63
2021	7	94	11	19,10	2,28

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2016	272
2017	266
2018	251
2019	233
2020	234
2021	264

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A tankerületi Antiszegregációs Munkacsoport minden évben felméri a szegregáció mértékét – a HH-, HHH-, SNI-, BTM- és RGYK-státuszú tanulók arányszámát – a Tankerület illetékességi területén lévő köznevelési intézményekben. Megállapítható, hogy a korábbi évekhez képest szignifikáns változás nem történt.

A Ceglédi Tankerületi Központ tájékoztatása alapján az állami intézményekben lévő HH, HHH és SNI tanulók aránya továbbra is többszöröse, a vizsgált más, nem állami köznevelési intézményekének. Igen komolyan érvényesül az egyházi fenntartásban lévő iskola elszívó hatása, azonban az intézményben elkötelezett pedagógiai munka folyik, és működnek olyan programok, amelyek az oktatás színvonalának növelését valamint a HH-, HHH- és SNI-tanulók sikerességének javítását szolgálják.

A Munkacsoport céljául tűzte ki, hogy évről évre figyelemmel kíséri a tankerület intézményeiben a tanulói létszámadatokat, kiemelten a HH, HHH, BTMN, SNI és az RGYK-mutatókat és folyamatos trendvizsgálatokat végez, amelyek eredményeiről rendszeres tájékoztatást ad az érintetteknek. A rendszeres visszacsatolás alapját adja az intézkedési tervek elkészülésének, a szükséges beavatkozásoknak, a megelőző intézkedéseknek.

d) Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A Ceglédi Tankerületi Központ tájékoztatása szerint az Országos Kompetenciamérésen a Dalmady EGYMI – jellegénél fogva – nem szerepel, azonban a nagykovácsi többségi iskolákban tanuló 6. osztályosok matematikatudása és szövegértése, valamint a 8. osztályok matematikaeredményében vonatkozásában érzékelhető különbség az egyes intézmények között. A tanulmányi átlagoknál szignifikáns eltérés nem tapasztalható a Központ fenntartásában működő általános iskolák között.

e) Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	393	156
2017	n.a.	n.a.	395	205
2018	n.a.	n.a.	491	175
2019	n.a.	n.a.	479	143
2020	n.a.	n.a.	405	102
2021	n.a.	n.a.	412	91
2022	n.a.	n.a.	350	76

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Nagykovácsi Városi Óvodában már a beiratkozás során figyelemmel kísérik, hogy lehet-e olyan család, akinek megsegítése, támogatása elsődleges feladatként jelentkezhet az intézményben, tekintettel arra, hogy a gyermekeken keresztül a családokat is lehetőség nyílik érzékenyíteni, valamint felkarolni a rászorulókat. Az óvoda tagintézményeiben minden társadalmi réteg gyermekei megtalálhatók, a mélyszegénységből érkezőktől a nevelőszülős gyerekeken át a nevelőotthonban élőkig. Az intézmény feladatának tekinti, hogy ezen gyerekek számára is olyan lehetőségeket biztosítson, amelyek során megtapasztalhatják a szeretet, az ölelés, a pozitív közösség erejét, támogatását. A közösség formálásának vezérfonala az elfogadás, befogadás minden szinten.

Ez nemcsak az óvodapedagógusoktól elvárt, hanem az óvoda minden dolgozójától, illetve az oda járó gyermekek szüleitől is. Emellett a segítségre szoruló családok, gyermekek támogatása is rendszeres az intézményben például adománygyűjtésekkel, rászoruló gyerekek színházjegyének átvállalásával, vagy akár az okmányok kitöltésében történő segítségnyújtással.

A Ceglédi Tankerületi Központ fenntartásába tartozó intézmények figyelemmel kísérik azokat a pályázatokat, amelyek az iskolai életet és a hátrányos helyzetű tanulókat segítik; a Nagykőrösi Petőfi Sándor Általános Iskola ennek érdekében évről évre sikerrel pályázza meg a Határtalanul!-programot, emellett 2022 januárja óta Tehetségpontként is működik. A LEP (Lázár Ervin Program) révén azon tanulók számára is lehetőség nyílik kulturális programokon való részvételre, akik családjuk anyagi helyzete miatt ezt nem engedhetik meg maguknak.

Tankerületi szintű döntés eredményeként a Tankerület alá tartozó intézmények 2017-2022 között ütemezett módon csatlakoztak az Eszterházy Károly Egyetem (EKE) által koordinált Komplex Alapprogramhoz.

A Dalmady Győző Óvoda, Általános Iskola és EGYMI-ben zajló gyógypedagógiai munka egyik sarkalatos pontja, hogy az intézménybe járó gyermekekkel megismertessék a helyi értékeket, kultúrát és a hasznos szabadidő eltöltésének lehetőségeit. Nagykőrös város bővelkedik ezekben a lehetőségekben (pl. Népi játszótér, bábszínház bérlet, városi rendezvények – kedvezmény kuponok stb.), azonban megfontolandó a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása a szabadidős tevékenységeken és programokon történő kedvezményes részvételi lehetőséggel (pl. belépőjegy biztosítása, támogatójegy bevezetése), hogy minél többen igénybe vehessék a város nyújtotta kikapcsolódási, kulturális és szórakozási lehetőségeket. Az intézmény emellett az autizmus spektrumzavarral élő gyermekek, tanulók optimális ellátása érdekében részt vesz a MONTÁZS projekt – A fogyatékos személyek számára nyújtott szakmai és közszolgáltatások hozzáférhetőségének kialakítása, fejlesztése EFOP 1.9.2. – VEKOP-16-2016-00001 autizmus-specifikus intézményfejlesztési programjában. A projekt szakmai képzések, belső továbbképzések szervezésével és szakmai anyagokkal támogatja az intézmény minden dolgozóját. A cél a tanulásban akadályozott, pszichiátriai betegséggel küzdő gyermekek és tanulók ellátásának javítása, az ellátórendszer minden érintettjével stabil kapcsolatrendszer kiépítése.

Az intézmények általános célja minden tanuló számára biztosítani a fejlődéséhez szükséges feltételeket, a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását. Az iskolák ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartanak a szülőkkel, a családokkal annak érdekében, hogy a tanuló - családja anyagi helyzetétől függően - ingyenes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban, illetve napközis vagy tanulószobai ellátásban részesüljön. Az intézményeknek pontosan kell látniuk az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák mértékét, és mélységét, hogy ezt ismerve csökkenthessék a hátrányokból fakadó különbségeket, megszüntessék az intézményen belüli szegregációt, erősítsék a teljes integráció kiteljesedését a jogszabályok figyelembevételével.

A Nagykőrösi Arany János Református Gimnázium Tálerum Alapítványán keresztül segíti a rászoruló diákokat pénzbeli juttatással. Emellett a református egyház minden évben nyári táborozást hirdet, amely a rászoruló diákok részére ingyenes. Az intézmény sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulói rendszeresen részt vesznek a református iskolák kifejezetten ezen gyerekek számára megrendezett tehetséggondozó versenyén, amelyen a diákok előkelő eredményeket érnek el. A versenyen való részvétel sokat segít abban, hogy a tanulók elfogadják saját magukat, önbizalmuk erősödjön, felfedezzék rejtett értékeiket.

Az Önkormányzat az alábbi lehetőségekkel igyekszik támogatni a hátrányos helyzetű tehetséges gyermekeket, tanulókat:

- Tehetséggondozását kiszélesítő ösztöndíj 1-13. évfolyamos tanulók részére
- Bursa Hungarica felsőoktatási, önkormányzati ösztöndíjpályázat a felsőoktatásban részt vevő hallgatók számára
- Jó tanuló, jó sportoló pályázat 1-8. évfolyamos tanulók részére
- Kiváló diákok polgármesteri fogadása 1-13. évfolyamos tanulók számára

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős programokon való részvételi lehetőségei korlátozottak	Támogatási lehetőségek feltérképezése Ingyenes programok, foglalkozások biztosítása
A tapasztalatok szerint a szünidei gyermekétkeztetésre jogosult családok csupán 1/3-a él a lehetőséggel	Az érintett családok részére célzottabb figyelemfelhívás
Bölcsődei férőhelyek bővítése szükséges	A meglévő bölcsőde bővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban a nők esélyegyenlősége új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik le ugyanis a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. Azon kívül a gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már, mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. A nők e kettős, nekik tulajdonított és természetes szerepe valamint az európai, de különösen a magyar háztartások gazdasági kihívásai is súlyosbítják a családanyák gazdasági és szociális helyzetét, akiknek e terheket úgy tűnik, hogy viselniük kell, és azt össze kell egyeztetniük munkavállalásukkal. A társadalomnak kötelessége a jogalkotás útján is enyhítenie e terheken.¹⁵

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Már a 1979. december 18-i ENSZ-egyezmény 11. cikke kimondta hogy a nőknek biztosítani kell az egyenlő munkabérhez való jogot, ideértve a juttatásokat is, továbbá az egyenlő értékű munka tekintetében, valamint a munka minőségének értékelése során tanúsítandó egyenlő bánásmódhoz való jogot.¹⁶ A Charta 23. cikke alapján azonban a nők és férfiak közötti egyenlőséget minden területen biztosítani kell.

„A nemek közötti bérkülönbséget különböző tényezők okozzák, így például a nemi sztereotípiák, az „üvegplafon” és a „ragadós padló” állandósulása, a horizontális szegregáció – beleértve a nőknek a szolgáltató ágazat alacsonyán fizetett munkahelyein való felülreprezentáltságát –, valamint a gondozási feladatok egyenlőtlen megosztása. A nemek közötti bérkülönbséget továbbá részben a nemi alapú közvetlen és közvetett bérdiszkrimináció okozza. Az említett elemek olyan strukturális akadályokat képeznek, amelyek összetett kihívásokat jelentenek a jó minőségű munkahelyek és az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás elérése tekintetében, és olyan hosszú távú következményekkel járnak, mint a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség és a szegénység feminizációja.”¹⁷

A település összlakosságát tekintve megállapítható, hogy a többséget a nők alkotják (~52 %). Az országos demográfiai trendekkel teljesen azonos tendencia, hogy „nőtöbblet” főként az idősebb korosztályokra jellemző. A 65 éven felüliek csoportjában másfélszer több nő található, mint férfi. Ennek oka elsősorban a nők magasabb átlagéletkorában keresendő.

a) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munka világában való elhelyezkedés tekintetében a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévők, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való távolmaradás miatt.

¹⁵ MAKKOS Nándor :A nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. szám pp 28-31 (2022).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/970 irányelve (2023. május 10.) preambulum (1) bek.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/970 irányelve (2023. május 10.) preambulum (15) bek.

Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2016	5,75	6,94	6,35%
2017	5,19	6,25	5,72%
2018	4,46	5,56	5,01%
2019	4,48	5,17	4,83%
2020	4,72	5,78	5,25%
2021	3,9	4,89	4,40%
2022	3,8	5,3	4,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	61,52	57,44
2017	65,32	55,59
2018	65,58	56,51
2019	60,21	57,55
2020	68,22	55,4
2021	68,19	54,86
2022	58,10	58,90

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mind a nyilvántartott álláskeresők, mind a 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők vonatkozásában elmondható, hogy a nők aránya folyamatosan magasabb, mint a férfiaké.

b) Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Több olyan foglalkoztatás segítő program is elérhető a térségben, amely kiemelt célcsoportjai között tartja számon a nőket, különös tekintettel a gyermeket nevelő nőkre. Egy további célcsoportként jelenik meg azon személyek köre, akik gyermekgondozást vagy hozzátartozó ápolását követően szeretnének visszatérni a munka világába.

c) Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül elérhető foglalkoztatási programok között az alacsony iskolai végzettségű személyek elhelyezkedését támogató pályázat is elérhető az érintettek részére.

A településen többek között a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt-nél is lehetőség nyílik az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedésére a Parkfenntartási és Piac ágazatokon parkfenntartó és takarító munkakörben.

d) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Globális jelenséggént tapasztalható egyes szektorokban a nők hátrányos megkülönböztetése a munka világában. Az Önkormányzat és intézményei vonatkozásában elmondható, hogy a női munkavállalók foglalkoztatásukat, bérezésüket, képzésben való részvételüket és egyéb körülményeiket tekintve a többi munkavállaló csoporttal azonos helyzetben vannak, velük kapcsolatban hátrányos megkülönböztetés nem áll fenn.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	12	n.a.	-
2017	17,4	n.a.	-
2018	12	n.a.	-
2019	12	n.a.	-
2020	10	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	60	60
2018	60	59
2019	72	72
2020	72	59
2021	72	73
2022	72	80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	60	60
2018	0	0	0	0	0	0	60	59
2019	0	0	0	0	0	0	72	72
2020	0	0	0	0	0	0	72	69
2021	0	0	0	0	0	0	72	73
2022	0	0	0	0	0	0	72	80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsődei férőhelyek száma az arra vonatkozó igényekre tekintettel folyamatosan növekszik, a rendelkezésre álló férőhelyek szinte maximálisan kihasználásra kerülnek. A nők munka világába való visszatérését segítheti a bölcsődei elhelyezés biztosítása, a férőhelyek számának növelésére folyamatosan igény mutatkozik a családok részéről. A férőhelybővítés kérdését az Önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik kezelni, azonban az elhelyezést igénylő kisgyermek száma immáron túlnötte ezeket a kereteket. Jelenleg kivitelezés alatt áll a Városi Bölcsőde bővítése, melynek keretében az épület két, egyenként 14 fős csoportszobával bővül.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a növekedés, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban

foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása. A védőnők fokozott figyelmet fordítanak a szociálisan nehéz helyzetben lévő édesanyákra.

A Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ dolgozói segítséget nyújtanak abban, hogy a szociálisan nehéz helyzetben lévő, leendő szülők a lehető legteljesebb ismeretekkel rendelkezzenek a családi- és a szociális ellátórendszer működéséről.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A COVID-19 járvány miatti gazdasági leállás és gazdasági válság rendkívüli mértékben, mintegy 60 %-kal növelte a bejelentett kapcsolati erőszak esetek számát. Sajnos a hosszú, téltelenséggel, pénztelenséggel és sajnos függőségekkel nehezített kapcsolatokban a feszültségek levezetésének szinte csak egyetlen formája ismert: a fizikai agresszió. A testi erőszaknak az elégtelen lakhatás miatt külön szobával nem rendelkező gyermekek is az elszenvedői akár fizikailag, akár szemtanúként. A rendőrségi intézkedések csak ritkán, évi 3-4 alkalommal vezetnek ideiglenes megelőző távoltartáshoz, így az ismétlődő bántalmazás az ellátott családok életének ismét jelentős részévé vált, a tapasztalatokból pedig az következik, hogy a következő generációnak is csak ez az egy megoldás fogja a problémamegoldási repertoárját képezni. Emellett a problémát súlyosbítja az a tény is, hogy a bántalmazott nők nagyobb része, mintegy 70-80 %-a rövid időn belül visszatér a bántalmazóhoz.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nőket a Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálaton keresztül minden alkalommal el tudja helyezni védett házakban, azonnal fogadják őket. Az anyaothtonokkal az együttműködés jó és eredményes, a várólisták ellenére is rövid időn belül tudnak segíteni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Nagykőrös Város Önkormányzata törekszik arra, hogy felhívja a figyelmet a társadalmi szerepvállalásban a nők szerepének erősítésére.

A települési képviselők között a nők száma kettő, a szakbizottságokban lényegesen magasabb az arányuk.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők közül kiemelten hátrányosan érintett csoportokat alkotnak a roma nők, a kisgyermeket nevelők, a sokgyermekes, illetve a gyermeküket egyedül nevelő édesanyák, valamint a 45 év feletti nők. További probléma, hogy a munkaerő-piacról kikerülő, és otthon maradó nők sokszor magányosak, így felléphetnek pszichés problémák is.

Az önkormányzat ösztönzi olyan közösségi programok megvalósítását, amelyeket a munkaerőpiacról kiszoruló, vagy ott meg sem jelenő nők is igénybe vehetnek. A tartalmas szabadidő eltöltése megteremtésével párhuzamosan fontos feladat a nők munkavállalási esélyeinek javítása is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliség mértéke a nők körében magasabb	A nők munkaerőpiaci lehetőségeit növelő lehetőségek nyomon követése, folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával
Nők elleni erőszak a családon belül	Felvilágosító, tájékoztató anyagok, megoldások eljuttatása az érintettekhez
Az otthon maradó édesanyák, valamint az egyedülálló nők az ingerszegény környezetben elmagányosodhatnak, mentális problémák alakulhatnak ki	Szabadidős programok, családbarát rendezvények szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A 65 év felettiek száma 1,66 milliőről 1,89 millióra, aránya 16,6%-ról 19,3%-ra nőtt 2010-ről 2019-re.¹⁸ A demográfiai helyzet változása „erőteljes hatással van a szociális védelmi rendszerekre, nyomás alá helyezi a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát, és megnöveli az igényt a tartós időskori ápolás-gondozásra.”¹⁹ Az idősödő társadalomban nő a jelentősége a kor alapú diszkriminációnak (ageizmusnak).

Az idősügynek választ kell adnia számos lényeges, és sürgető²⁰ kérdésre:

- A demográfiai trendek régóta a nők hosszabb életkilátásait mutatják, és a nők, akik jövedelme még mindig kisebb, mint a hasonló képzettségű és munkakörű férfiaké, idősen is kisebb nyugdíjra számíthatnak, előzvegyűlten pedig – ha vannak – gyermekeik vagy a köz támogatására inkább rászorulnak, mint a családban élő idősek.
- A gyermekek számának csökkenése és a nukleáris család terjedése miatt az idős emberek egy része elszigetelődik.
- A fogyatékkal élők öregkora nehezebb, mint a társadalmi többségé, sőt a fogyatékoság sok esetben éppen időskorban bontakozik ki.
- Az idősek által lakott házak, területek a kevésbé trendi, kevésbé ellátott vidékekre helyeződnek, avagy az előregedő környéket az új típusú szolgáltatások – még akár az iskola is – elkerülik.
- A járadékok és juttatások értékének csökkenése jobban érinti az időseket, és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket nehezíti, amely szolgáltatások például a mozgásban akadályozottak esetében létfontosságúak lehetnek az önálló élet lehetőségét például az önálló ételkészítés-beszerzést, avagy a temető vagy az utolsó barátok, rokonok meglátogatását veszélyeztethetik.
- Ha nem beszélnek, nem vesznek részt közös cselekvésekben, nem kapnak és nem adhatnak szeretetet, akkor az emberek kulturálisan, mentálisan és fizikailag leépülnek. Generációk tapasztalatai, élményei és érzésvilága múlhat ki – reméljük, nem teljesen nyomtalanul. Ha nem segítik, segítjük, az időseket például az infokommunikációs technológiák elsajátításában akkor elmagányosodhatnak.

Nagyon nagy feladat, hogy a negatív tendenciákat ellensúlyozzuk tudatos politikával, olyan fejlesztésekkel, amelyek képesek választ adni a demográfiai tendenciákra.²¹

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Nagykőrös Város Önkormányzatának az idősekről való gondoskodás ugyanolyan fontos feladata, mint a feltörekvő generáció boldogulásának megteremtése.

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi idősek életkörülményeinek javítása szándékával, az Idősügyi Nemzeti Stratégiával összhangban 47/2010. (III.25.) önkormányzati határozatával elfogadta Nagykovács Város Önkormányzat Idősügyi Stratégiáját.

¹⁸ MNTFS 2030. p.70.

¹⁹ MNTFS, 2030. p.19.

²⁰ Forrás: BORZA Beáta (szerk.): „Méltóképpen Időskorban” Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának idősügyi projektje, Budapest, 2011. p. 6-7.

²¹ Bővebben lásd: MAKKOS Nándor: Egészségen alapuló diszkrimináció és ésszerű alkalmazkodás a közszférában JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383) : XXII. évfolyam 3. szám május-június pp 16.-20. (2020).

A Stratégia célkitűzései:

- szemléletformálás, az idősödés pozitív felfogásának érvényre juttatása
- felkészítés az egészségtudatos életmódra
- az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek feltárása
- a helyi közéletben való szerepvállalás ösztönzése, tapasztalat-átadás
- az idősök érdekvédelmének szervezett kiépítése, Idősügyi Tanács működésének támogatása
- megélhetési gondok enyhítése, helyi méltányossági intézkedések
- együttműködés idősügyi civil szervezetekkel, összefogás az idősökért
- az esélyegyenlőség biztosítása az egészségügy, szociális- és humánszolgáltatás területein
- az Idősök Világnapja méltó megünneplése

2010. május 4-én Idősügyi Tanács alakult, melynek legfontosabb célkitűzései az alábbiak:

- az érdekvédelmi jellegű kérdések, problémák összegyűjtése, intézkedések kezdeményezése
- az időskorúakat érintő témákban képviselő ellátása
- a korosztályt érintő helyi döntések előkészítő szakaszában véleményezés, javaslattevés
- a helyi „szociális védőháló” szolgáltatásainak ismertetése, fejlesztése
- együttműködés, összefogás az idősökért, más szervezetekkel

Nagykőrös Város Önkormányzata megbecsüli az idősöket, és felelősséget érez azért, hogy az idősbarát, a kor előrehaladtával megjelenő sajátosságokat figyelembe vevő szemlélet az egyes döntések meghozatalánál, beruházások kivitelezésénél jelen legyen.

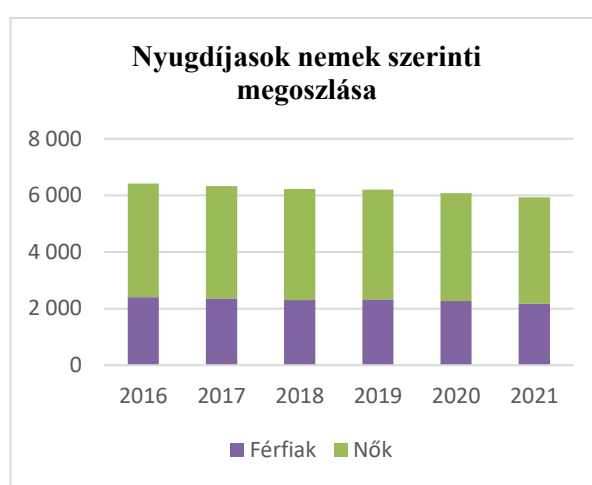
Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	4 327	3 516	123,07%
2017	4 338	3 550	122,20%
2018	4 424	3 523	125,57%
2019	4 572	3 535	129,34%
2020	4 659	3 558	130,94%
2021	4 630	3 549	130,46%
2022	4 664	3 632	128,41%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti állandó lakosok száma meghaladja a 0-14 éves korú állandó lakosok számát. Jelenleg minimális csökkenés érzékelhető az index értékében, azonban összességében elmondható, hogy a lakosság összetételét tekintve öregedő.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságba részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	2 408	4 005	6413
2017	2 353	3 977	6330
2018	2 296	3 924	6220
2019	2 328	3 880	6208
2020	2 264	3 810	6074
2021	2 181	3 752	5933

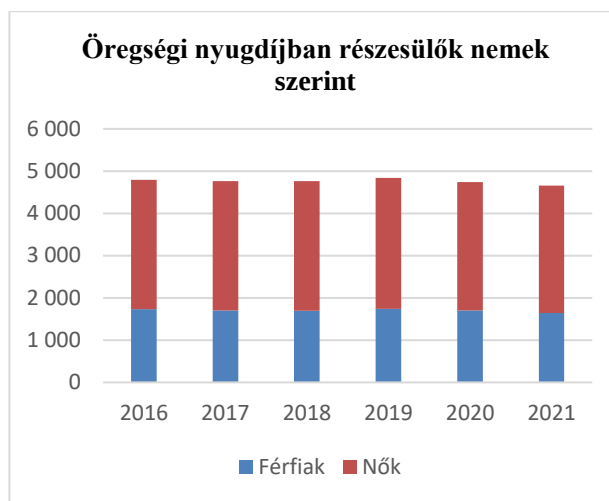
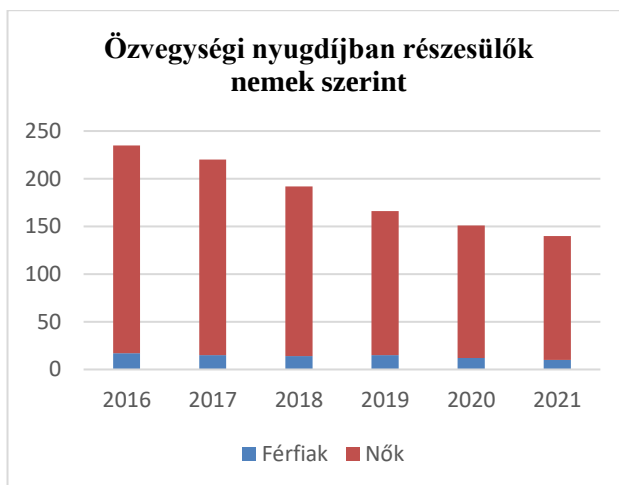
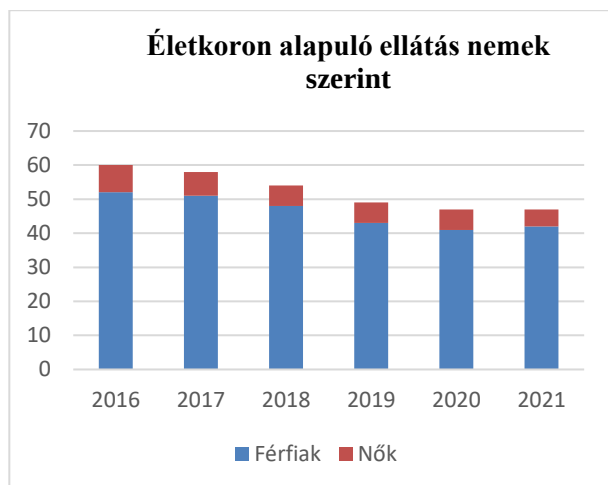
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjasok száma csökkenő tendenciát mutat. Nemek szerinti megoszlásban a nyugdíjas nők aránya folyamatosan magasabb, mint a férfiaké, amely többek között a magasabb átlagéletkorral és a nők számára kedvezőbb nyugdíjazási feltételekkel magyarázható.

Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2016	52	8	1 736	3 061	17	218	n.a.
2017	51	7	1 704	3 061	15	205	17
2018	48	6	1 692	3 068	14	178	19
2019	43	6	1 742	3 095	15	151	21
2020	41	6	1 703	3 041	12	139	23
2021	42	5	1 645	3 009	10	130	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1 016	917	796	759	815	679
41-45 év	Fő	127	114	112	104	101	70
	%	12,50%	12,43%	14,07%	13,70%	12,39%	10,31%
46-50 év	Fő	115	108	98	87	108	92
	%	11,32%	11,78%	12,31%	11,46%	13,25%	13,55%
51-55 év	Fő	146	109	96	94	92	82
	%	14,37%	11,89%	12,06%	12,38%	11,29%	12,08%
56-60 év	Fő	122	106	91	99	87	86
	%	12,01%	11,56%	11,43%	13,04%	10,67%	12,67%
61 éves, vagy afeletti	Fő	102	103	108	78	92	97
	%	10,04%	11,23%	13,57%	10,28%	11,29%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 61 év felettiiek vonatkozásában a nyilvántartott álláskeresők száma növekedett. Hasonló emelkedés tapasztalható a 46-50 év közötti korosztály esetében.

b) Tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Az Önkormányzat pályázat útján, valamint rendelkezésre álló forrásai mértékéig támogatja a civil szervezeteket, egyesületeket, így a nyugdíjas szervezeteket is, így közvetlen és közvetetten támogatva az időskor tevékeny eltöltését. Emellett településen megrendezésre kerülő kulturális programok és változatos szakkörök, foglalkozások is hozzájárulnak a hasznos időtöltéshez. Foglalkoztatás tekintetében releváns adatok nem állnak rendelkezésre.

c) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén az Önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetésről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjainak gyakran kevés az ideje a velük való törődésre. Fentiekre tekintettel jelentős szerep hárul a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások biztosítására.

a) Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi szolgáltatások terén a járó-és fekvőbeteg ellátás egy intézményben központosul. A betegek ellátásáért felelős intézmény a Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórház és Rendelőintézet, amely helyben biztosítja az időskorúak számára fontos szakorvosi vizsgálatokat és ellátást.

65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2016	4 327	48	44	66
2017	4 338	49	45	67
2018	4 424	50	54	180
2019	4 572	48	45	145
2020	4 659	46	42	150
2021	4 630	43	41	119

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Habár a 65 év feletti lakosság száma hosszabb távon vizsgálva növekedett, a nappali ellátásban és házi segítségnyújtásban részesülő személyek száma kis mértékben csökkent, míg a szociális étkeztetésben részesülők száma jelentős emelkedést követően csökkenő tendenciát mutat.

Az idősellátást és a szociális gondoskodást a Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ biztosítja az alábbiak szerint:

- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Idősek nappali ellátása
- Időskorúak tartós bentlakásos ellátása
- Időskorúak átmeneti ellátása
- Támogató szolgáltatás
- Fogyatékossgal élők nappali ellátása
- Családsegítés

Emellett a Kőrös Integrált Szociális Intézmény telephelyein is biztosított az időskorúak bentlakásos elhelyezése, ellátása. Mindkét intézmény színes programokkal, foglalkozásokkal, kirándulásokkal biztosítja a tevékeny mindennapokat.

Nagykőrös Város Önkormányzata a köztisztaságról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjkedvezmény megállapításáról szóló 16/2023. (IX. 29.) önkormányzati rendelet alapján a 70 év feletti, egyedülálló és alacsony nyugdíjjal rendelkező lakosok részére közszolgáltatási díj fizetése alóli mentességet biztosít, így segítve a közszolgáltatáshoz való hozzáférést. Emellett települési támogatás formájában közreműködik a rezsiköltségek által okozott anyagi terhek enyhítésében is.

b) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A feladat magában foglalja a közművelődési alapszolgáltatások megszervezését, meghatározott pénzügyi támogatás biztosítását, valamint a helyi lakosság képviseletének biztosítását a közművelődési feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében. Magában foglalja továbbá a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítségét, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását (a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását. E feladat tartalmazza továbbá a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítását, az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítását, a tehetséggondozás és tehetségfejlesztés feltételeinek biztosítását, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztést).

Nagykőrösön több nyugdíjas szervezet is összefogja a közösségre vágyókat. Programjaikkal bekapcsolódnak a város kulturális és társadalmi életébe is. A helyi rendezvények rendszeres látogatói, sőt alkalmanként tevételes szereplői. Véleményükkel hozzájárulnak településünk fejlődéséhez, a korosztályukat érintő témák kedvező alakulásához, de segítséget nyújtanak környezetünk rendbetételéhez, szépítéséhez is. Összejöveleikhez a Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ kezelésében lévő Civilek háza biztosít helyszínt.

c) Idősek informatikai jártassága

A mai, digitalizációra épülő világban fontos, hogy idősebb embertársaink is képesek legyenek az egyes eszközök, az internet, az elektronikus ügyintézési lehetőségek stb. használatára, hiszen ezek között számos, ezen korosztály életét megkönnyítő lehetőség is megtalálható. A Szabó Károly

Városi Könyvtárban megrendezésre kerülő internethasználati tanfolyamok és elektronikus ügyintézésben történő segítségnyújtás is hozzájárul fenti cél eléréséhez.

d) Generációk közötti programok

A településen elérhető hagyományőrző csoportok remek lehetőséget biztosítanak az elszigetelődés megelőzésére, a tevékeny, közösségben töltött mindennapokra. A városban például népdalkör és díszítőművész kör is várja az érdeklődőket. Ezen foglalkozások nem csak egy adott korosztály részére szólnak, a fiatalabb érdeklődők számára is nyitva áll a lehetőség csatlakozni, így biztosítva egy közös platformot a különböző generációk képviselői számára.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ nyújt otthont a Senior Örömtánc foglalkozásoknak, melynek résztvevői általában az 50 év feletti korosztály. Emellett minden évben megrendezésre kerül az Aranykor Senior Városi Sportnap, ahol a rendszeres testmozgás fontossága kerül a középpontba. Szintén hagyománynak számít a településen az Idősek Világnapja alkalmából vacsorával egybekötött táncos-zenés est megrendezése is.

Nem elhanyagolható probléma az idősek ellen elkövetett bűncselekmények kérdésköre sem. A Nagykőrösi Rendőrkapitányság által negyedévente tematikus előadások kerülnek megrendezésre a Nagykőrösi Humánszolgáltató Központban az időskorúak részére. Emellett a rendőrkapitánysággal folyamatos az együttműködés a városi nagyrendezvények során is, amikor külön sátorral, programokkal települnek ki.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Az időskorúak biztonságérzetének fenntartására, fokozására folyamatosan szükség van.	Tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség és helyi média bevonásával. Prevenciós programok az áldozattá válás megelőzésére.
Az elmagányosodás veszélye az idősek körében magas.	„Magányosok klubja” létrehozása.
Kiemelten fontos az egészségtudatos szemlélet erősítése az időskorúak körében.	Szűrővizsgálatok rendezése, népszerűsítése. Az egészségtudatosságot népszerűsítő programok szervezése.
Az idősek informatikai jártassága fejlesztésre szorul.	Képzési lehetőségek biztosítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

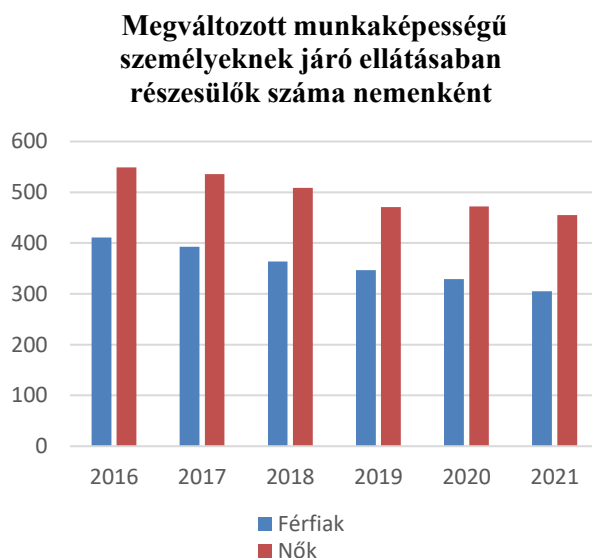
A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében, a Fot. 2. § (1)–(5) bekezdése alapján az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkorai lehetőségeivel összhangban. Az ésszerű alkalmazkodás a fogyatékkal élő személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti. Magában foglalja különösen a meglévő létesítmények átalakítását, és olyan új épületek létrehozását, melyeket fogyatékkal élők is használhatnak, munkahelyi szerkezetátalakítást, részmunkaidős vagy módosított munkarendeket, áthelyezést egy üres állásba, berendezések vagy eszközök beszerzését és módosítását, valamint vizsgák, képzési anyagok vagy szakpolitikák megfelelő kiigazítását vagy módosítását, illetve minősített olvasók vagy tolmácsok biztosítását és egyéb hasonló alkalmazkodást a fogyatékkal élők igényeihez. Az AB szerint az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását, pl. az egyetemes tervezés által. Az „egyetemes tervezésen” a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a „fogyatékossgal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.”

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

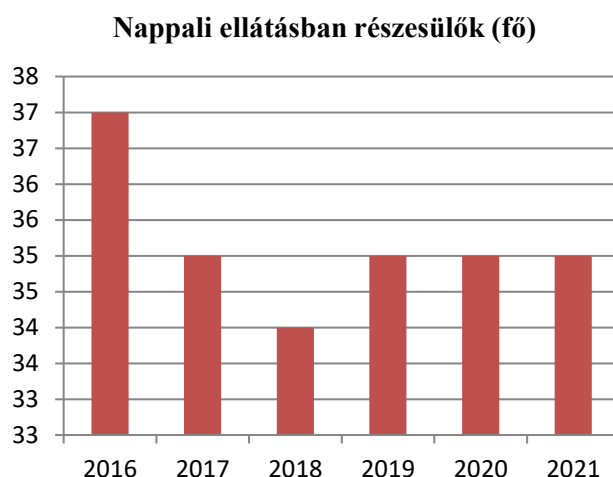
A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat számtalan tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2016	411	549	960
2017	393	536	929
2018	364	509	873
2019	347	471	818
2020	329	472	801
2021	305	455	760

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma
2016	37
2017	35
2018	34
2019	35
2020	35
2021	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyeknek járó ellátásban részesülők száma évről-évre folyamatosan csökken. A nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma az elmúlt években jelentősen nem változott.

a) Fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A nagykovácsi telephellyel is rendelkező KÉZMŰ Közhasznú Nonprofit Kft. helyben biztosít munkalehetőséget a megváltozott munkaképességűek részére.

A Nagykovácsi Humánszolgáltató Központban lehetőség nyílik a fogyatékkal élők foglalkoztatására szociális foglalkoztatás keretében az ellátottak meglévő képességeire építve, kor, fizikai és mentális állapotnak megfelelően.

b) Munkavállalást segítő lehetőségek

A fogyatékkal élők munkavállalását több országos szinten működő egyesület is támogatja. A fogyatékkal élők foglalkoztatását támogató szervezetek a környező településeken érhetők el.

c) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élő embereknek elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeniük. A közlekedési eszközök használata, és a munkáltatók előítélete is nehezíti helyzetüket. Konkrét, foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetésről az Önkormányzatnak nincs tudomása.

d) Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

2023-ban került átadásra a Szent Vitus Alapítvány által a Cifrakertben kialakított KRESZ Park, amely elsősorban az autizmussal élő gyermekek közlekedésbiztonsági oktatására biztosít lehetőséget, emellett azonban minden gyermek hasznára válhat a mindennapi közeledési szituációk megismerése, a balesetveszélyes helyzetek elkerülése érdekében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybe vevők között jelen vannak fogyatékkal élő személyek is, azonban pontos számukról, az ellátás formájáról nyilvántartást az Önkormányzat nem vezet.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) Egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Mind a járó- mind a fekvőbeteg ellátás vonatkozásában az egészségügyi intézmények akadálymentesítettek. A Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórház és Rendelőintézetben végzett magas színvonalú rehabilitációs tevékenység országos hírnevet szerzett a településnek.

b) Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában álló közintézmények és közterületek, járdák akadálymentesítettségének biztosítása jogszabályban előírt kötelezettség. Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények többségében az akadálymentesítés megoldott, illetve tervezett.

c) Közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A Nagykőrösi Városi Óvoda tájékoztatása alapján az intézményben a kommunikációs akadálymentesítés folyamatos, a 2023/2024-es nevelési évben bevezetett digitális csoportdokumentumok a szülők felé is nyitottak. Ezeket használhatják, jelezhetnek a pedagógus felé, illetve olyan információkat találhat benne a szülő, amely gyermekével, illetve az adott korosztállyal kapcsolatos.

A szabadtéri nagyrendezvények mind akadálymentesen megközelíthetők. Az Arany János Közérdekű Muzeális Gyűjtemény teljesen akadálymentes.

d) Munkahelyek akadálymentesítettsége

A vállalkozói kör munkahelyeinek akadálymentesítettségéről statisztikai mutatókkal az Önkormányzat nem rendelkezik.

e) Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A Fot. 10 §-a alapján a közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. A jogszabályi rendelkezésnek megfelelően a szükséges parkolóhelyek biztosítottak. Emellett a törvényi előírásokat követve felújítások és új beruházások esetén az akadálymentes környezet biztosítása kiemelt prioritás.

f) Fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ által működtetett Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonában a Nagykőrösön otthonukban élő értelmi fogyatékos személyek napközbeni szabadidős, terápiás és sport foglalkoztatása, személyre szabott fejlesztése, nappali ellátása és étkezés biztosítása valósul meg. Az intézmény a napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez. Biztosítja a pihenést, személyes tisztálkodás lehetőségét, tanácsadást, készségfejlesztést. A szolgáltatás 25 fő részére biztosított.

A Központ Támogató Szolgálat a látási, hallási, értelmi, mozgásszervi, halmozott, vagy egyéb fogyatékos, illetve pervazív fejlődési zavarral diagnosztizált személyeknek és hozzátartozóinak nyújt segítséget az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel támogatásában a saját lakókörnyezeten belül és kívül nyújtott tevékenységekkel, a lakókörnyezeten kívüli szolgáltatásokkal való kapcsolat megteremtése által.

A városban működik továbbá a tartós elhelyezést biztosító állami fenntartású idősek otthona, a Pest Megyei Kőrös Egyesített Szociális Intézmény, amely a telephelyein fogyatékkal élő személyek ellátását is végzi.

g) Előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A releváns előnyben részesítésre vonatkozó adatok a fejezet más pontjaiban kifejtésre kerültek.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kiemelten fontos, hogy törekedjünk a fogyatékossgal élők elfogadására, és csökkentjük a köztük és más társadalmi csoportok között húzódó távolságot. A Dalmady Győző Óvoda, Általános Iskola és EGYMI Családi nap megszervezésével tervez hozzájárulni a közösségépítéshez, egymáshoz való közelítéshez. Cél, hogy a fogyatékossgal élő gyermekek szülei megtapasztalhassák, hogy problémájukkal, fájdalmukkal nincsenek egyedül. Ha az eltérő kultúrájú családok jobban megismerik egymást, az nagyban hozzájárulhat a másik elfogadásához. A hétköznapiakból kilépve, kicsit megváltoztatva a környezetet, az iskola kereteiben megszokott rend „lazulhat”, a szülők pedig nyitottabban fogadhatják egymást, a másik, talán súlyosabb mértékben sérült gyermeket. A Családi

nap egy ideális helyszíne lehetne a Pálfája Oktatóközpont, amely elérhető közelségben nyújthatna természetközeli élményt a gyerekeknek. Az ilyen és ehhez hasonló rendezvények megvalósításához, rendszeressé tételéhez érdemes lehet megfontolni méltányosabb bérleti díjak biztosítását az intézmények és az érintett családok anyagi terheinek csökkentése érdekében.

Az intézmény emellett 2007 decembere óta minden évben karácsonyi ajándékműsorral kedveskedik a város lakossága számára, melynek célja, hogy az intézmény szerves része lehessen a város kulturális életének, és megmutathassák, milyen csodákra képesek a tanulók. Az előadások rendszeresen teltházassal kerülnek megrendezésre. Az utóbbi időben a gazdasági helyzetet befolyásoló tényezők miatt az esemény a korábban színvonalas darabok előadására alkalmas színházteremből más platformokra került át.

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élők Nagykőrösön a jogszabályoknak megfelelően vannak ellátva intézményekkel a Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonában, illetve a Kőrös Otthon Pest Vármegye nagykőrösi egységeiben. Az inkluzivitás azonban lehetne teljesebb: a közintézmények teljeskörű akadálymentesítése egyelőre várat magára, de az üzletek, gyógyszertárak esetében is vannak vakfoltok. Sajnos ezen átalakítások rendkívül költségesek és az igény sem tömeges, de a fogyatékkal élők életét nemcsak megkönnyítik, hanem az önállóságra képesség érzését, annak méltóságát adják nekik.

Az utóbbi években érzékelhetően nő a speciális oktatást-nevelést, gyógy- és korrekciós pedagógiai segítséget igénylő gyermekek száma, a problémák is egyre nagyobbak. Ezt mutatja a Dalmady Győző Speciális Általános Iskola és Óvoda évről évre növekvő tanulói létszáma. A tapasztalatok alapján tűnik, az autizmussal diagnosztizált gyermekek száma is növekszik, ezért közép és hosszú távon az ellátottak és családjaik érdekében speciálisan autista igényekre reflektáló nappali intézményt, csoportot kell létrehozni. Szerencsére ennek jelenleg van kormányzati támogatása is, de a felkészülés és a tervek, elképzelések kidolgozása fontos. A probléma helybeli kezelése növeli a város megtartó erejét, sőt, növeli azt a járás településein lakók között is.

Az intézmény tájékoztatása szerint az autista óvodások és tanulók száma robbanásszerűen megnövekedett, indokoltá vált autizmus specifikus csoportok létrehozása, azonban az ehhez szükséges helyiségi igényt a jelenlegi épület már nem képes kiszolgálni, tekintettel arra, hogy azt közösen használják a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal. Annak érdekében, hogy az autista és súlyosan halmozottan fogyatékos tanulók oktatáshoz-neveléshez való egyenlő hozzáférési joga biztosított legyen, valamint szakmailag is elfogadható keretek között részesülhessenek a szükséges ellátásban, kiemelten fontos megoldást találni erre a kérdésre. Emellett szakmabéli előrejelzések szerint az elkövetkezendő években további létszámnövekedés várható ezen a területen, ez pedig még sürgetőbbé teszi a szükséges lépések megtételét.

A fogyatékkal élők társadalmi elfogadásának erősítése az ő elfogadásukat is jelenti. Ehhez rendkívül jó út a Támogatott lakhatás szolgáltatási forma létrehozása, mely az idős szülők számára tenné lehetővé fogyatékkal élő gyermekük elengedését, a gyermekeknek (akik gyakran már 40-50-60 évesek maguk is) pedig a félig önálló, segítséggel történő életet beágyazva a város szövetébe.

Az önkormányzat intézményei törekednek a fiatalabb generáció érzékenyítésére. A Nagykőrösi Városi Óvodában a Látás Hónapja alkalmából vakok és látássérültek tettek látogatást, és osztották meg tapasztalataikat az óvoda gyermekekkel. További újítás, hogy a Vakok és Gyengénlátók

Hermina Egyesületébe immáron 18 éven aluli személyek is jelentkezhetnek, és ők is részesülhetnek a tagsággal összefüggő segítségnyújtásban, támogatásban.

A Mozgáskorlátozottak Közép-Magyarországi Regionális Egyesületének Nagykőrösi Szervezete havonta egy alkalommal klub délelőttöt szervez, ahol a mozgásukban korlátozottak a mindennapi élet során felmerülő kérdésekben kaphatnak tájékoztatást, segítséget, emellett pedig telefonon folyamatosan elérhetők.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése. Pénzforrások felkutatása, pályázatok figyelése az akadálymentesítés folytatásához.
A fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségei korlátozottak.	Munkavállalást segítő lehetőségek feltérképezése. Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.
Az autista gyermekek száma növekszik.	A megfelelő színvonalú oktatás, csoportindítás biztosítása érdekében intézményi infrastrukturális lehetőségek felmérése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) A 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Nagykőrös Város Önkormányzata Szociális Kerekasztalt működtet, az idősokkal kapcsolatos döntéseket az Időügyi Tanács véleményezi, emellett pedig a jövő generációval is kapcsolatot ápol, nyitott a tőlük érkező javaslatokra, melyeket az általános- és középiskolák diákönkormányzatának képviselői a település Ifjúsági Tanácsában terjeszthetnek elő. A településen kialakított szociális jelzőrendszer tagjai között az együttműködés folyamatos.

Mindezek mellett az Önkormányzat intézményei szintén szerteágazó együttműködés és kapcsolati rendszereket építettek ki saját tevékenységi körükön belül annak érdekében, hogy a lehető legmagasabb színvonalú szolgáltatást nyújthassák a lakosság részére, valamint megfelelő támogatást biztosíthassanak az esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetben lévő csoportok számára.

b) Helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Nagykőrös Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata munkáját a törvényi előírásoknak megfelelően a hivatali apparátus segíti, többek között az előterjesztések és jegyzőkönyvek készítését, a pénzügyi előírások és a törvényi változások figyelembe vételének teljesítését. A nemzetiségi önkormányzat részvétele a döntéshozatalban és a közügyek irányításában biztosított.

A református és római katolikus egyház fontos szerepet tölt be Nagykőrösön, programjaikkal, játékonysági munkájukkal példaértékű tevékenységet végeznek.

A helyi vállalkozók és cégtulajdonosok támogatják a különböző rendezvényeket szolgáltatással és anyagiakkal egyaránt. A rendezvények mindenki számára elérhetők, tehát a hátrányos helyzetűek számára is, így a for-profit szervezetek is részt vállalnak az esélyegyenlőség biztosításában.

c) Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

Az Önkormányzat vonatkozásában jelen pont nem rendelkezik relevanciával.

d) A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A HEP elkészítése során, tekintettel az Ebktv. 31. § (2) bekezdésében foglaltakra, a település nemzetiségi önkormányzatának véleménye is figyelembe vételre kerül; az elfogadásra javasolt programot ülésén tárgyalja.

e) Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nagykőrös Város Önkormányzata kiemelten fontos feladatnak tartja a városban működő civil szervezetek támogatását. A településen több olyan szervezet is található, amelyek az esélyegyenlőség szempontjából hátrányt szenvedő csoportok érdekeit képviselik, és amelyek a releváns fórumokon keresztül kerülnek bevonásra a döntéshozatalba.

f) For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Az Önkormányzat működése során a vállalkozói szférával partneri viszonyra törekszik, nyitott a for-profit szereplőktől érkező kezdeményezésekre.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés a városban működő szociális és egészségügyi, köznevelési, közművelődési intézmények, szervezetek beszámolója, adatszolgáltatása, dokumentumai alapján készült, és az adott célcsoportokra irányuló problémák feltárására irányult. Az érintett intézmények az adott területek kapcsán tájékoztatásnyújtás érdekében megkeresésre kerültek annak érdekében, hogy a lehető legteljeskörűbb program készülhessen el mind a helyzetelemzés, mind a problémák feltárása és azokra történő intézkedések kidolgozása érdekében.

b) Az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Nagykőrös Város Önkormányzat honlapján (www.nagykoros.hu) közzétételre kerül, valamint a Nagykőrösi Polgármesteri Hivatal Önkormányzati Irodáján nyomtatott formában megtekinthető, biztosítva a dokumentum nyilvánosságát és véleményezését.

A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

3. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3.1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegregátumokra vonatkozó adatok nem naprakészek	Szegregációs adatok aktualizálása (KSH szegregátum adatok beszerzése)
	A digitális írástudás, állásportálok használatára vonatkozó ismeretek hiánya akadályozza a munkaerőpiacon történő elhelyezkedést	A jelenleg biztosított tanácsadási, oktatási lehetőségek folyamatos biztosítása, lakossági figyelemfelhívás. Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.
	Az álláskeresőket ismeretei az igénybe vehető pályázati lehetőségekről hiányosak	Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a rendelkezésre álló támogatási, pályázati lehetőségek lakosság felé történő kommunikálása érdekében.
Gyermekek	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős programokon való részvételi lehetőségei korlátozottak	Támogatási lehetőségek feltérképezése Ingyenes programok, foglalkozások biztosítása
	A tapasztalatok szerint a szünidei gyermekétkeztetésre jogosult családok csupán 1/3-a él a lehetőséggel	Az érintett családok részére célzottabb figyelemfelhívás
	Bölcsődei férőhelyek bővítése szükséges	A meglévő bölcsőde bővítése
Nők	A munkanélküliség mértéke a nők körében magasabb	A nők munkaerőpiaci lehetőségeit növelő lehetőségek nyomon követése, folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával
	Nők elleni erőszak a családon belül	Felvilágosító, tájékoztató anyagok, megoldások eljuttatása az érintettekhez

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Nők	Az otthon maradó édesanyák, valamint az egyedülálló nők az ingerszegény környezetben elmagányosodhatnak, mentális problémák alakulhatnak ki	Szabadidős programok, családbarát rendezvények szervezése
Idősek	Az időskorúak biztonságérzetének fenntartására, fokozására folyamatosan szükség van.	Tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség és helyi média bevonásával. Prevenációs programok az áldozattá válás megelőzésére.
	Az elmagányosodás veszélye az idősek körében magas.	„Magányosok klubja” létrehozása.
	Kiemelten fontos az egészségtudatos szemlélet erősítése az időskorúak körében.	Szűrővizsgálatok rendezése, népszerűsítése. Az egészségtudatosságot népszerűsítő programok szervezése.
	Az idősek informatikai jártassága fejlesztésre szorul.	Képzési lehetőségek biztosítása.
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése. Pénzforrások felkutatása, pályázatok figyelése az akadálymentesítés folytatásához.
	A fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségei korlátozottak.	Munkavállalást segítő lehetőségek feltérképezése. Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.
	Az autista gyermekek száma növekszik.	A megfelelő színvonalú oktatás, csoportindítás biztosítása érdekében intézményi infrastrukturális lehetőségek felmérése.

3.2. Jövőképünk

Cél, hogy Nagykőrös olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés Nagykőrös városban senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Nagykőrös Város Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő nagykőrösi állampolgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése az eddig jól bevált hagyományok megerősítésével, megtartásával. Ezen belül:

- Az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyelő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára.
- A megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetségeinek kiszűrése.
- A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a nagykőrösi állampolgárok életminőségének javításához.
- A diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.
- A munkanélküliek közül minél többen váljanak munkából élő, családjuk eltartására, és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká.

Nagykőrösön:

- a munkanélküliek és szegénységben élők száma csökkenjen.
- kiemelt feladat az idősök megbecsülése és biztonságának erősítése.
- a gyermekvállalás és gyermeknevelés egyetlen család számára se jelentsen szegénységi kockázatot.
- különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, emberségünk mércéje a velük való törődés.

3.3. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Szegregációs adatok aktualizálása	A szegregátumokra vonatkozó adatok nem naprakészek, indokolt azok aktualizálása.	Aktualizált és átfogó kép kapni a jelenlegi szegregációs helyzetről.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	KSH szegregátum adatok beszerzése	Nagykőrös Város Önkormányzata	2026. 12. 31. (csütörtök)	Szegregátum kimutatás	Humán erőforrás, pénzügyi forrás	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nincs együttműködés
2	Internetes tájékoztató segítség	A digitális írástudás, állásportálok használatára vonatkozó ismeretek hiánya akadályozza a munkaerőpiacon történő elhelyezkedést.	A munkaerőpiacon történő elhelyezkedés elősegítése.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A jelenleg biztosított tanácsadói, oktatási lehetőségek folyamatos biztosítása, lakossági figyelemfelhívás. Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ, Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ, PVKH Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya	2028. 11. 29. (szerda)	Tájékoztatást kérők és tanfolyamon résztvevők száma	Humán erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nincs együttműködés
3	Tanácsadás, tájékoztatás	Az álláskereső ismérteit az igénybe vehető pályázati lehetőségekről hiányosak.	A hátrányos helyzetű álláskereső elhelyezkedési esélyeinek javítása.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a rendelkezésre álló támogatási, pályázati lehetőségek lakosság felé történő kommunikálása érdekében.	Nagykőrös Város Önkormányzata, PVKH Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya	2028. 11. 29. (szerda)	Megjelentek száma	Humán erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szabadidős lehetőségek biztosítása	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős programokon való részvételi lehetőségei korlátozottak.	Lehetőség biztosítása a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a szabadidő hasznos eltöltése és élményszerzés érdekében.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Támogatási lehetőségek feltérképezése Ingyenes programok, foglalkozások biztosítása	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ, köznevelési intézmények	2028. 11. 29. (szerda)	Résztvevők száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
2	Szünidei gyermekétkeztetés és népszerűsítése	A tapasztalatok szerint a szünidei gyermekétkeztetésre jogosult családok csupán 1/3-a él a lehetőséggel.	Minél több rászoruló család részesülhessen az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés nyújtotta lehetőségben.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Az érintett családok részére célzottabb figyelemfelhívás.	Nagykőrösi Polgármesteri Hivatal, Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ	2028. 11. 29. (szerda)	Szünidei gyermekétkeztetés igénybe vevők száma.	Humán erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
3	Bölcsődei férőhelyek bővítése	A meglévő bölcsődei férőhelyek bővítése szükséges.	A gyermekek elhelyezésének biztosítása, valamint a munka világába visszatérni kívánó édesanyák támogatása.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A meglévő bölcsőde bővítése	Nagykőrös Város Önkormányzata	2028. 11. 29. (szerda)	Bölcsődei férőhelyek száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők a munkaerőpiacon	A munkanélküliség mértéke a nők körében magasabb.	A nők munkaerőpiaci lehetőségeinek feltérképezése, elhelyezkedésük növelése.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	A nők munkaerőpiaci lehetőségeit növelő lehetőségek nyomon követése, folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.	Nagykőrös Város Önkormányzata, PVKH Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya	2028. 11. 29. (szerda)	Elhelyezkedő nők száma	Humán erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	Együtt a nők elleni erőszak ellen	A nők elleni erőszak a családon belül folyamatosan fennálló probléma.	Az érintettek pontos információkkal rendelkezzenek a lehetőségekről, amelyek segítségével kitörhetnek a bántalmazó környezetből.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Felvilágosító, tájékoztató anyagok, megoldások eljuttatása az érintettekhez	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ	2028. 11. 29. (szerda)	Erőszakos esetek száma	Humán erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
3	Családbarát rendezvények	Az otthon maradó édesanyák, valamint az egyedülálló nők az ingerszegény környezetben elmagányosodhatnak, mentális problémák alakulhatnak ki.	A kisgyermekkel a külvilágtól elszigetelődő édesanyáknak lehetőség biztosítása a közösségi életre.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Szabadidős programok, családbarát rendezvények szervezése	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ	2028. 11. 29. (szerda)	Szabadidős rendezvények száma, résztvevői	Humán, erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Biztonságos időskor	Az időskorúak biztonságérzetének fenntartására, fokozására folyamatosan szükség van.	Idősek biztonságérzetének növelése, szemléletformálás az áldozattá válás megelőzése érdekében.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időügyi Nemzeti Stratégia	Tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség és helyi média bevonásával. Prevenációs programok az áldozattá válás megelőzésére.	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ	2028. 11. 29. (szerda)	Idősek ellen elkövetett bűncselekmények száma.	Humán erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
2	Magányosok klubja	Az elmagányosodás veszélye az idők körében magas.	Közösség létrehozása az elmagányosodás megelőzése érdekében.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időügyi Nemzeti Stratégia	„Magányosok klubja” létrehozása	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ	2028. 11. 29. (szerda)	Klub résztvevőinek száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
3	Egészségtudatos an az egészségért	Kiemelten fontos az egészségtudatos szemlélet erősítése az időskorúak körében.	Szemléletformálás az időskorúak körében az egészségtudatos életmód elősegítése érdekében.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időügyi Nemzeti Stratégia	Szűrővizsgálatok rendezése, népszerűsítése. Az egészségtudatosságot népszerűsítő programok szervezése.	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ, Nagykőrösi Humánszolgáltató Központ	2028. 11. 29. (szerda)	Tematikus rendezvények száma	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
4	Digitális írástudás fejlesztése	Az idők informatikai jártassága fejlesztésre szorul.	Az időskorúak alapvető informatikai, technológiai jártasságának fejlesztése.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időügyi Nemzeti Stratégia	Képzési lehetőségek biztosítása	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykovácsi Arany János Kulturális Központ	2028. 11. 29. (szerda)	A biztosított oktatásokon résztvevők száma	Humán erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentes mindennapok	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségeinek növelése, a már megkezdett akadálymentesítés folytatása.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése. Pénzforrások felkutatása, pályázatok figyelése az akadálymentesítés folytatásához.	Nagykőrös Város Önkormányzata, önkormányzati fenntartású intézmények	2028. 11. 29. (szerda)	Intézmények akadálymentesített ségének mértéke, akadálymentes rendezvények aránya.	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
2	Fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetőségei	A fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségei korlátozottak.	A fogyatékkal élők elhelyezkedésének segítése.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	Munkavállalást segítő lehetőségek feltérképezése. Folyamatos kapcsolattartás a Pest Vármegyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.	Nagykőrös Város Önkormányzata, Nagykovácsi Humánszolgáltató Központ, PVKH Ceglédi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya	2028. 11. 29. (szerda)	Fogyatékkal élő munkavállalók száma	Humán erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés
3	Autista gyermekek nevelése, oktatása	Az autista gyermekek száma növekszik	Megfelelő színvonalú nevelés, oktatás biztosítása az autista gyermekek számára.	Nagykőrös Város Önkormányzat költségvetési rendelete, Szociális szolgáltatótervezési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	A megfelelő színvonalú oktatás, csoportindítás biztosítása érdekében intézményi infrastruktúráis lehetőségek felmérése.	Nagykőrös Város Önkormányzata, Ceglédi Tankerületi Központ	2028. 11. 29. (szerda)	Autista gyermekekre specializálódott csoportok indulása.	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nincs együttműködés

3.4. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz a HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok:

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térégi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térégi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,

- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- a HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak:

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Nagykörös Város Önkormányzat honlapján (www.nagykoros.hu) közzétételre kerül, valamint a Nagykörösi Polgármesteri Hivatal Önkormányzati Irodáján nyomtatott formában megtekinthető, biztosítva a dokumentum nyilvánosságát és véleményezését.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért Nagykörös Város Önkormányzat polgármestere felel.

- Feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- Felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nagykőrös Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és 149/2023. (XI.30.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Nagykőrös, 2023. november 30.

Dr. Czira Szabolcs
polgármester

Nagykőrös Város Önkormányzat
2750 Nagykőrös, Szabadság tér 5.

Tárgy: Javaslát Nagykőrös Város
Önkormányzata Helyi Esély-
egyenlőségi Programjának jóvá-
hagyására

KIVONAT

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testület
2023. november 30-i ülésének jegyzőkönyvéből

149/2023. (XI.30.)

önkormányzati határozat

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testülete

1. jóváhagyja Nagykőrös Város Önkormányzata 2018-2023 között érvényes Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervének teljesülését.
2. jóváhagyja Nagykőrös Város Önkormányzata NK/12248-6/2023. számú Helyi Esélyegyenlőségi Programját.
3. felhatalmazza a polgármestert a dokumentum aláírására, és a közzététel érdekében szükséges intézkedések megtételére.
4. elrendeli a területi esélyegyenlőségi mentor értesítését.

Határidő: 1-2. pont: 2023. november 30.
3-4. pont: döntést követő 8 napon belül

Felelős: Dr. Czira Szabolcs polgármester

K.m.f.

Dr. Czira Szabolcs sk.
polgármester

Dr. Ecsedi-Ország Viktória sk.
jegyző

Kivonat hitelül:

Kovácsné

